

PASLAUGŲ PIRKIMO SUTARTIES SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

PIRKIMO NR. PL-98/2025

2025 - 07 - 09 Nr. SUT-20/2025_
Gargždai

Biudžetinė įstaiga Gargždų krašto muziejus, (toliau – **Klientas**), duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama direktorės Sigitos Bučnytės, veikiančio(s) pagal įstaigos nuostatus, juridinio asmens kodas 300112970 kurios registruota buveinė yra Sodo g. 5, LT96136 Gargždai, ir Martynas Valevičius, 5, kurio registruota buveinė yra Šv. Mikalojaus g. 7-19, Vilnius, veikiančio pagal individualios veiklos vykdymo pažymą Nr. 580624 (Sutarties **3 priedas**) (toliau – **Paslaugų teikėjas**), sutartyje Klientas ir Paslaugų teikėjas vadinami Šalimis, o kiekvienas atskirai – Šalimi, sudarė šią paslaugų teikimo sutartį (toliau – Sutartis).

I. SKYRIUS SUTARTIES DALYKAS

- 1.1. Sutarties dalykas yra **Gargždų krašto muziejaus filialo Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejus ekspozicijos koncepcijos sukūrimo paslaugos** (toliau – Paslaugos).
- 1.2. Paslaugų teikėjas įsipareigoja Sutartyje nustatytais sąlygomis, laikydamasis teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų ir geriausios praktikos, suteikti Klientui Paslaugas, kurių detalus aprašymas, jų kokybė nustatyti techninėje specifikacijoje (Sutarties **1 priedas**) ir pasiūlyme (Sutarties **2 priedas**), o Klientas įsipareigoja Sutartyje nustatytais sąlygomis priimti Paslaugas ir apmokėti už jas Sutartyje nustatytais sąlygomis ir terminais.
- 1.3. Perkamų Paslaugų apimtis (kiekis): nurodytas techninėje specifikacijoje II skyriuje (Sutarties **1 priedas**).
- 1.4. Sutarties galiojimo terminas: 120 dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos.
- 1.5. Paslaugų teikimo terminai: 90 dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Paslaugos teikiamos nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Paslaugų (su)teikimo terminas pratęsiamas nebus.
- 1.6. Bendrųjų sutarties sąlygų XVII skyrius „Stabdymas“.
- 1.7. Kitos Paslaugų teikimo sąlygos, kiek nėra aptartos Sutartyje, yra nustatytos pirkimo dokumentuose, techninėje specifikacijoje (Sutarties **1 priedas**) ir yra Sutarties Šalims privalomos.

II. SKYRIUS PASLAUGŲ KAINA

- 2.1. Pradinės Sutarties vertė yra 12000,00 Eur be PVM. Sutarties kaina 12000,00 Eur. Sutartyje nurodytų Paslaugų kaina/įkainiai yra nurodyti Paslaugų teikėjo pasiūlyme (Sutarties **2 priede**).
- 2.2. Sutartyje ir jos galimiems keitimo atvejams yra pasirinktas šis kainos apskaičiavimo būdas: **fiksuotos kainos**. Šis kainos apskaičiavimo būdas yra viena iš esminių Sutarties sąlygų, kuri negali būti keičiama.
- 2.3. Bendrųjų sutarties sąlygų **7.8** punktas netaikomas.
- 2.4. Paslaugų kaina nebus perskaičiuojama dėl bendro kainų lygio kitimo.

III. SKYRIUS PASLAUGŲ PRIĖMIMAS, ATSISKAITYMO TVARKA

- 3.1. Atsižvelgiant į Sutarties pobūdį ir ypatumus, Šalys susitaria, kad už suteiktas Paslaugas Klientas sumoka Paslaugų teikėjui per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo dienos, kai Klientas iš Paslaugų teikėjo priima perdavimo-priėmimo aktą ir gauna PVM sąskaitą faktūrą arba lygiavertį

dokumentą. PVM sąskaitą faktūrą arba lygiavertį dokumentą Paslaugų teikėjas privalo Klientui pateikti per sistemą SABIS <https://sabis.nbfc.lt/>. Tais atvejais, kai yra objektyviai pagrįsta (pvz., vėluoja finansavimas iš Biudžeto), mokėjimai gali būti atidedami, vėlavimo laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų nuo perdavimo-priėmimo akto ir PVM sąskaitos faktūros pateikimo Klientui dienos. Paslaugų teikėjui nebus mokamas avansas.

3.2. Paslaugų perdavimas ir priėmimas įforminamas perdavimo-priėmimo aktu už per praėjusį mėnesį faktiškai suteiktas Paslaugas, kuris pasirašomas Paslaugų teikėjo ir Kliento įgaliotų atstovų, jeigu Paslaugos suteiktos laikantis Sutarties nuostatų. Klientas turi ne vėliau kaip po 5 (penkių) darbo dienų pasirašyti perdavimo-priėmimo aktą arba atmesti Paslaugų teikėjo prašymą pasirašyti perdavimo-priėmimo aktą, nurodydamas savo sprendimo motyvus bei priemones, kurių Paslaugų teikėjas privalo imtis, kad perdavimo-priėmimo aktas būtų pasirašytas.

3.3. Jeigu suteiktos Paslaugos neatitinka Sutartyje nustatytų kokybės reikalavimų Klientas turi teisę per 3 (trys) darbo dienas pareikšti Paslaugų teikėjui pretenziją, nurodant trūkumus, ir savo pasirinkimu pareikalauti, kad:

3.3.1. Paslaugų teikėjas neatlygintinai per 5 (penkias) darbo dienas pašalintų ar ištaisytų Paslaugų trūkumus arba atlygintų Kliento išlaidas joms ištaisyti arba pašalinti;

3.3.2. Paslaugų teikėjas grąžintų už kokybės reikalavimų neatitinkančias Paslaugas sumokėtas sumas ir nutraukti Sutartį, kai netinkamos kokybės Paslaugų suteikimas yra esminis Sutarties pažeidimas.

3.4. Jeigu Paslaugų teikėjas nepašalina trūkumų, Klientas turi teisę reikalauti proporcingai sumažinti Sutarties kainą ar mokėtinas sumas ir mokėti tik už tas Paslaugas ar jų dalį, kurios atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus.

3.5. Fin. kodas biudžete: 7.2.2.1.

3.6. Aplinkosauginiai kriterijai: perkamų Paslaugų teikimo metu nesukuriamas taršos šaltinis.

IV. SKYRIUS SUTARTIES PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

4.1. Prievolių pagal Sutartį įvykdymo užtikrinimas: netesybomis (delspinigiais, bauda). Sutarčiai netaikomas Bendrųjų sutarties sąlygų VIII skyrius „Sutarties įvykdymo užtikrinimas“.

4.2. Paslaugų teikėjui taikoma bauda nutraukus Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo: Klientui nutraukus Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo, nustatyto Sutarties Specialiosiose sąlygose, mokama 10 (dešimt) procentų dydžio bauda nuo Pradinės Sutarties vertės Eur.

V. SKYRIUS ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

5.1. Paslaugų teikėjui Klientas skirs šias baudas už Sutarties pažeidimus, padarytus ne dėl Kliento kaltės:

5.1.1. dėl aplinkosauginių ir (ar) socialinių kriterijų (jeigu taikoma), nurodytų Sutartyje, bus taikomos baudos, 5 (penki) proc. nuo Pradinės Sutarties vertės Eur;

5.1.2. dėl konfidencialumo reikalavimų nesilaikymo, bus taikomos baudos, 2 (du) proc. nuo Pradinės Sutarties vertės Eur;

5.1.3. dėl esamų subtiekiejų ar specialistų pakeitimo / naujų subtiekiejų pasitelkimo nesilaikant Bendrosiose sąlygose nurodytos subtiekiejų ir (ar) specialistų keitimo tvarkos, bus taikoma bauda už kiekvieną pažeidimo atvejį, 2 (du) proc. nuo Pradinės Sutarties vertės Eur;

5.1.4. Paslaugų teikėjui per 3 darbo dienas neinformavus Kliento apie įgaliotų asmenų pasikeitimą, Klientas surašo Sutarties pažeidimo aktą ir Paslaugų teikėjas moka Klientui 5 Eur dydžio baudą už kiekvieną uždelstą darbo dieną;

5.2. Jei Paslaugų teikėjas nutraukia Sutartį vienašališkai ne dėl Kliento kaltės, Klientas turi teisę pareikalauti sumokėti Specialiųjų sąlygų 4.2 punkte nurodytą baudą ir Paslaugų teikėjas atlygina Klientui dėl Paslaugų teikėjo kaltės atsiradusius nuostolius kiek jų nepadengia bauda.

VI. SKYRIUS

SUBTEIKĖJAI

6.1. Sutarčiai vykdyti pasitelkiami šie subteikėjai: nėra. Paslaugų teikėjas įsipareigoja ne vėliau kaip iki Sutarties vykdymo pradžios raštu pranešti Kliento atstovui subteikėjų kontaktinius duomenis ir subteikėjų atstovus.

VII. SKYRIUS SUTARTIES ESMINIAI PAŽEIDIMAI

7.1. Sutarties **esminiu pažeidimu** bus laikoma:

7.1.1. jeigu Paslaugos teikiamos netinkamai ar nekokybiškai ir Klientas surašo 2 ar daugiau Sutarties pažeidimo aktų per 1 (vieną) mėnesį;

7.1.2. jeigu Paslaugų teikėjas pažeidžia Techninėje specifikacijoje nurodytus Pasiūlymų rengimo etapo ir/ar Ekspozicijos projekto rengimo etapo atlikimo terminą daugiau kaip 30 dienų;

7.1.1. jeigu Paslaugų teikėjas siekia padidinti Sutarties kainą (t. y. nevykdo Sutarties už Sutartyje nustatytą Paslaugų kainą), išskyrus Sutartyje nurodytais atvejais;

7.1.2. Paslaugų teikėjo atsisakymas vykdyti Sutartį dėl nuo Kliento nepriklausančių priežasčių;

7.1.3. jeigu Paslaugų teikėjas nesumoka baudos;

7.1.4. Paslaugų teikėjo kvalifikacija tapo nebeatitinkančia pirkimo dokumentuose nustatytų Sutarties tinkamam vykdymui būtinų reikalavimų ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 10 (dešimt) darbo dienų nuo kvalifikacijos tapimo neatitinkančia dienos;

7.1.5. netinkamas Paslaugų teikėjo Sutarties vykdymas, kai Sutartį vykdo tokios teisės neturintys Paslaugų teikėjo specialistai ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 10 (dešimt) darbo dienų nuo kvalifikacijos tapimo neatitinkančia dienos;

7.1.6. Paslaugų teikėjas pažeidžia šios Sutarties nuostatas, reglamentuojančias konkurenciją, intelektinės nuosavybės ar konfidencialios informacijos valdymą;

7.1.7. Paslaugų teikėjas (su)teikia Paslaugas, kurios neatitinka Sutartyje ir (ar) Įstatymuose nustatytų reikalavimų Paslaugai;

7.1.8. Paslaugų teikėjas pažeidžia Bendrųjų sąlygų nuostatas dėl Sutarties vykdymui pasitelkiamų naujų subteikėjų ir (ar specialistų) / esamų subteikėjų ir (ar) specialistų keitimo.

7.1.9. kiti atvejai, kurie atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnio 2 dalies kriterijus.

7.2. Nustačius esminį sutarties pažeidimą, Klientas turi teisę:

7.2.1. vienašališkai nutraukti Sutartį, įspėjus Paslaugų teikėją prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų;

7.2.2. pareikalauti sumokėti baudą;

7.2.3. gali taikyti abu aukščiau išvardytus atvejus.

VIII. SKYRIUS GARANTIJA

8.1. Bendrųjų sutarties sąlygų XV skyrius netaikomas.

IX. SKYRIUS KITOS NUOSTATOS

9.1. Paslaugų teikėjas Sutarčiai vykdyti skiria atsakingą **Sutarties vykdytoją** (us): Dovilę Avižienę, tel. +370 696 26175, el. paštas: tremties@gargzdumuziejus.lt.

9.2. Klientas Sutarčiai vykdyti skiria atsakingą **Sutarties vykdytoją** (-us): Martyną Valevičių, tel.: +370 686 11363, el. paštas: martynas.valevicius@gmail.com.

9.3. Sutarties Bendrosiose sąlygose nurodytos alternatyvios nuostatos (su priedu „jei taikoma“ ir pan.) taikomos tik tokiu atveju, jeigu jos konkrečiai aprašomos Sutarties Specialiosiose sąlygose.

**X. SKYRIUS
SUTARTIES PRIEDAI**

- 10.1. Techninė specifikacija – Sutarties 1 priedas;
- 10.2. Paslaugų teikėjo pasiūlymas – Sutarties 2 priedas;
- 10.3. Paslaugų teikėjo individualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 580624 – Sutarties 3 priedas.

**XI. SKYRIUS
ŠALIŲ REKVIZITAI IR PARAŠAI**

Klientas:

Gargždų krašto muziejus
Sodo g. 5, Gargždai
Juridinio asmens kodas 300112970
Ne PVM mokėtojas
Banko sąskaita Nr.LT194010040200112980
Bankas AB „Luminor“
Banko kodas 40100
Tel. Nr. (0 46) 45 22 14, (+370 670) 37 145
El. p. info@gargzdumuziejus.lt
Direktorė
Sigita Bučnytė

(parašas)

(data)

Paslaugų teikėjas:

Martynas Valevičius

(parašas)

(data)

PASLAUGŲ PIRKIMO SUTARTIES BENDROSIOS SĄLYGOS

I. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1.1. Pagrindinės paslaugų pirkimo sutarties bendrųjų sąlygų (toliau – Bendrosios sutarties sąlygos) sąvokos:

1.1.1. **pirkimo sutartis** (toliau vadinama – Sutartis) – ši Sutartis susideda iš **3.1** punkte išvardintų dokumentų;

1.1.2. **Klientas** – Klaipėdos rajono savivaldybės administracija, perkanti paslaugų pirkimo sutarties specialiosiose sąlygose (toliau vadinama – Specialiosios sutarties sąlygos) nurodytas paslaugas iš Paslaugų teikėjo;

1.1.3. **Paslaugų teikėjas** – viešąjį pirkimą laimėjęs ūkio subjektas – fizinis asmuo, privatusis ar viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padalinys arba tokių asmenų grupė, įskaitant laikinas ūkio subjektų asociacijas, teikiantis paslaugas, pagal Sutartį;

1.1.4. **Šalis** – Klientas arba Paslaugų teikėjas, kiekvienas atskirai. **Šalys** – Klientas ir Paslaugų teikėjas abu kartu;

1.1.5. **Sutarties kaina** – pagal Sutartį Paslaugų teikėjui mokėtina galutinė suma, įskaitant visus privalomus mokesčius ir išlaidas;

1.1.6. **trečioji šalis** – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuris nėra Sutarties šalis;

1.1.7. **Kliento patalpos** – Klientui nuosavybės teise priklausantis, nuomojamas ar kitu pagrindu naudojamas pastatas;

1.1.8. **techninė specifikacija** – dokumentas, kuriame nustatyti Paslaugoms taikomi reikalavimai;

1.1.9. **Paslaugos** – Specialiosios sutarties sąlygose nurodytos, Paslaugų teikėjo parduodamos ir Kliento perkamos, paslaugos.

1.2. Jei pateikiamos nuorodos į teisės aktus, turi būti taikomos aktualios teisės aktų redakcijos, jeigu nenurodyta kitaip.

1.3. Sutartyje neapibrėžtos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jas apibrėžia Viešųjų pirkimų įstatymas ir kiti įstatymai bei teisės aktai, galiojantys Sutarties sudarymo ir vykdymo metu.

1.4. Kitos Sutartyje vartojamos sąvokos ir terminai turi bendrinę reikšmę arba artimiausią Sutarties pobūdžiui specialiąją reikšmę, jei Sutartyje nėra nustatyta ir paaiškinta kitokia jų reikšmė

II. BENDRŲJŲ SUTARTIES SĄLYGŲ TAIKYMAS

2.1. Bendrosios sutarties sąlygos taikomos Kliento vykdomiems Paslaugų pirkimams, jeigu Šalys raštu nesutaria kitaip.

2.2. Atsižvelgiant į pirkimų pobūdį ir mastą, vadovaujantis Sutarties nuostatomis kiekvienam atskiram Paslaugų pirkimui taikomos Specialiosios sutarties sąlygos.

2.3. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp Bendrųjų sutarties sąlygų ir Specialiųjų sutarties sąlygų, pastarosios yra viršesnės. Jei Bendrosios sąlygos ir (ar) Specialiosios sąlygos prieštarauja Viešųjų pirkimų įstatymui ir kitų teisės aktų reikalavimams, taikomos Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatos.

2.4. Sutartį sudarantys dokumentai turi būti suprantami kaip papildantys vienas kitą. Bet kokio Sutarties dokumentų sąlygų neatitikimo ar neaiškumo atveju, toks neatitikimas ar neaiškumas pašalinamas dokumentus aiškinant tokia eilės tvarka:

2.5. Techninė specifikacija;

2.6. Specialiosios sąlygos;

2.7. Bendrosios sąlygos;

2.8. Pirkimo dokumentai (išskyrus techninę specifikaciją);

2.9. Pasiūlymas;

2.10. Kiti Specialiosiose sąlygose išvardinti priedai.

2.11. Tuo atveju, kai Šalių Susitarimu yra keičiamos Sutarties sąlygos, naujai sutartos Sutarties sąlygos turi viršenybę prieš pakeistasias.

2.12. Jeigu Šalys susitaria dėl Sutarties sąlygų arba priedo papildymo nauja sąlyga, neatitikimo ar neaiškumo atveju tokia sąlyga turi viršenybę atitinkamai kitų Sutarties sąlygų arba kitų to priedo sąlygų atžvilgiu.

2.13. Jeigu Šalys susitaria dėl naujo priedo, Šalys turi sutarti dėl naujojo priedo įtraukimo į priedų sąrašą vietos ir jo reikšmės aiškinant Sutartį. Jeigu naujas priedas yra įterpiamas į priedų sąrašą, jam turi būti suteikiamas eilės numeris su viršutiniu indeksu, atsižvelgiant į priedų eiliškumą ir svarbą (pavyzdžiui, priedas Nr. 4¹).

2.14. Diena Sutartyje reiškia kalendorinę dieną.

2.15. Darbo diena Sutartyje reiškia bet kurią dieną, išskyrus šeštadienį, sekmadienį ir švenčių dienas Lietuvoje, nurodytas Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

2.16. Terminai pagal Sutartį yra skaičiuojami metais, mėnesiais, savaitėmis, darbo dienomis, kalendorinėmis dienomis ir valandomis.

2.17. Kvalifikacija, rėmimasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, Prekių apimtis, peržiūra suprantami taip, kaip nustatyta Viešųjų pirkimų įstatyme bei jį įgyvendinančiuose teisės aktuose.

2.18. Jeigu Sutartyje nenurodyta kitaip, žodžiai, vartojami vienaskaitos forma taip pat reiškia ir daugiskaitą ir atvirkščiai, vienos giminės žodžiai apima ir kitos giminės atitinkamus žodžius, žodis asmuo reiškia tiek fizinius, tiek ir juridinius asmenis.

2.19. Jeigu Sutartyje nurodyta reikšmė skaičiais ir žodžiais skiriasi, vadovaujamosi žodžiais nurodyta reikšmė.

2.20. Jei pateikiamos nuorodos į teisės aktus, turi būti taikomos aktualios teisės aktų redakcijos, jeigu nenurodyta kitaip.

III. SUTARTIES SUDĖTIS IR ĮSIGALIOJIMAS

3.1. Ši Sutartis yra vientisas ir nedalomas dokumentas, kurį sudaro dokumentai, kurie ginčo atveju, taikomi tokia prioriteto tvarka:

3.1.1. Specialiosios sutarties sąlygos (su priedais, jeigu jie pridedami);

3.1.2. Bendrosios sutarties sąlygos (su priedais, jeigu jie pridedami);

3.1.3. pirkimo dokumentai;

3.1.4. Sutarties pakeitimai;

3.1.5. Paslaugų teikėjo pasiūlymas.

3.2. Šalims pasirašius Sutartį, ši Sutartis laikoma sudaryta ir įsigalioja, kai Šalys pasirašo Sutartį ir, jei taikoma, Paslaugų teikėjas pateikia Sutarties reikalavimus atitinkantį Sutarties įvykdymo užtikrinimą ir galioja iki visiško Šalių įsipareigojimų pagal šią Sutartį įvykdymo arba Sutarties nutraukimo dienos. Jei per Sutartyje nustatytą terminą Sutarties įvykdymo užtikrinimas nepateikiamas, Sutartis, nepaisant to, kad yra pasirašyta abiejų Šalių, laikoma nesudaryta ir neįsigalioja.

3.3. Sutarčiai, iš jos kylantiems Šalių santykiams bei jų aiškinimui taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

3.4. Paslaugų kiekis, terminai, kaina/įkainiai nustatyti Specialiosiose sutarties sąlygose.

IV. ŠALIŲ PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS

4.1. Kiekviena iš Šalių pareiškia ir garantuoja kitai Šaliai, kad:

4.1.1. Sutartį sudarė turėdamos tikslą realizuoti jos nuostatas bei galėdamos realiai įvykdyti Sutartyje nurodytus įsipareigojimus;

4.1.2. Sutartį sudarė nepažeisdamos ir neturėdamos tikslo pažeisti Lietuvos Respublikos teisės aktų bei jų veiklą reglamentuojančių dokumentų bei sutartinių įsipareigojimų.

4.2. Paslaugų teikėjas pareiškia ir garantuoja, kad:

4.2.1. visiškai susipažino su visa informacija, susijusia su Sutarties dalyku bei kita Kliento pateikta dokumentacija, reikalinga Sutarties pagrindu prisiimamiems įsipareigojimams įvykdyti bei Paslaugoms suteikti, ir ši dokumentacija bei joje pateikta informacija yra visiškai ir pilnai pakankama

tam, kad Paslaugų teikėjas galėtų užtikrinti tinkamą ir visišką visų Sutartimi prisiimamų įsipareigojimų vykdymą ir jų kokybę;

4.2.2. turi visas licencijas, leidimus, atestatus, kvalifikacinius pažymėjimus, taip pat visą kitą reikiamą kvalifikaciją ir kompetenciją Paslaugoms suteikti ir įsipareigojimams, numatytiems Sutartyje, vykdyti;

4.2.3. turi visas technines, intelektualines, fizines bei bet kokias kitas galimybes ir savybes, reikalingas ir leidžiančias jam deramai vykdyti Sutarties sąlygas;

4.2.4. neturi jokių įsiskolinimų ar įsipareigojimų tretiesiems asmenims, kurie kliudytų tinkamai vykdyti šia Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus, ir įsipareigoja neprisiimti tokių įsipareigojimų visu Sutarties galiojimo laikotarpiu.

4.3. Pasikeitus aplinkybėms, nurodytoms Bendrųjų sutarties sąlygų **4.2.2, 4.2.4** papunkčiuose, Šalis įsipareigoja apie tai raštu informuoti kitą Šalį ne vėliau kaip per 3 (tris) kalendorines dienas nuo aplinkybių pasikeitimo.

4.4. Šalys pareiškia ir garantuoja, kad kiekvienas Bendrųjų sutarties sąlygų **4.1** punkte nurodytų pareiškimų Sutarties sudarymo dieną yra tikras ir teisingas.

V. PASLAUGŲ TEIKĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

5.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja:

5.1.1. nuosekliai vykdyti Sutartį, nustatytu terminu ir sąlygomis teikti Paslaugas, atlikti kitus prisiimtus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir techninėje specifikacijoje, įskaitant ir Paslaugų trūkumų šalinimą. Paslaugų teikėjas pasirūpina visa būtina įranga, darbų sauga ir darbo jėga, reikalinga Sutarties vykdymui;

5.1.2. (su)teikti Paslaugas, atitinkančias Sutartyje ir jos prieduose nurodytus reikalavimus;

5.1.3. laikytis visų galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų ir užtikrinti, kad Paslaugų teikėjas ir jo darbuotojai jų laikytųsi. Paslaugų teikėjas garantuoja Klientui jo patirtų išlaidų ir (ar) nuostolių atlyginimą, jei Paslaugų teikėjas ir (ar) darbuotojai nesilaikytų įstatymų, teisės aktų reikalavimų ir dėl to Klientui būtų pateikti kokie nors reikalavimai ar pradėti procesiniai veiksmai prieš Klientą;

5.1.4. vykdam Sutartį taikyti priemones, nurodytas aprašant atitiktį Kliento nustatytiems pasiūlymo ekonominio naudingumo vertinimo kriterijams (jeigu jie buvo numatyti), bei laikytis kitų techniniame pasiūlyme nurodytų įsipareigojimų.

5.1.5. užtikrinti iš Kliento Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą ir apsaugą;

5.1.6. per Kliento nustatytą terminą savo lėšomis atlyginti Kliento visus nuostolius ar žalą, susidariusius dėl Paslaugų teikėjo netinkamo Sutarties įvykdymo arba nevykdymo;

5.1.7. nutraukus Sutartį dėl Paslaugų teikėjo kaltės, atlyginti Klientui visus jo patirtus nuostolius, įskaitant, bet neapsiribojant kainų skirtumą, susidarantį Klientui įsigyjant trūkstamas Paslaugas iš Trečiosios šalies;

5.1.8. užtikrinti, kad vykdydamas Sutartį nepažeis jokių Trečiosios šalies teisių, įskaitant, bet neapsiribojant intelektinės nuosavybės teisėmis, taip pat atlyginti nuostolius Klientui, atsiradusius dėl bet kokių reikalavimų, kylančių dėl konfidencialumo pažeidimo, autorių teisių, patentų, licencijų, brėžinių, modelių, prekių ženklų naudojimo, išskyrus atvejus, kai toks pažeidimas atsiranda dėl Kliento kaltės, taip pat sumokėti visus su tuo sietinus mokesčius ir (arba) galimas baudas ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo Kliento pareikalavimo dienos;

5.1.9. jeigu Paslaugų teikėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, Paslaugų teikėjas Klientui įsipareigoja, kad Sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys. Klientui pareikalavus, Paslaugų teikėjas turi pateikti dokumentus, įrodančius, kad Sutartį vykdo tik tokią teisę turintis asmenys;

5.1.10. Klientui raštu paprašius, grąžinti visus iš Kliento gautus Sutarčiai vykdyti reikalingus dokumentus;

5.1.11. operatyviai bei savo sąskaita pašalinti visus pastebėtus teikiamų Paslaugų trūkumus ir netikslumus ir savo kompetencijos ribose išspręsti visus su tuo susijusius klausimus bei problemas;

5.1.12. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje, jos prieduose ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose;

5.1.13. neperleisti tretiesiems asmenims visų ar dalies savo teisių, susijusių su Sutartimi, įskaitant reikalavimo teisę į Kliento mokėtinas sumas, be išankstinio Kliento rašytinio sutikimo. Be Kliento išankstinio rašytinio sutikimo sudaryti sandoriai dėl teisių ar pareigų pagal šią Sutartį perleidimo laikytini niekiniais ir negaliojančiais nuo jų sudarymo momento;

5.1.14. savo sąskaita atlyginti nuostolius Klientui ir tretiesiems asmenims, kurie atsirado dėl netinkamo Sutarties vykdymo ar jos nevykdymo;

5.1.15. Klientui paprašius, neatlygintinai, per Kliento nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 5 (penkias) darbo dienos, raštu pateikti išsamią informaciją apie Sutarties vykdymą: pateikti Paslaugų teikimo ataskaitą, nurodydamas, kokios Paslaugos buvo suteiktos, bei pateikdamas papildomą Kliento nurodytą su Paslaugų teikimu susijusią informaciją;

5.1.16. Paslaugų teikėjas įsipareigoja laikytis aplinkos apsaugos reikalavimų: visi Paslaugų perdavimo-priėmimo aktai, pranešimai tarp Sutarties šalių, PVM sąskaitos-faktūros sudaromos, teikiami Sutarties šalims ir pasirašomi jų tik el. būdu mažinant popieriaus sunaudojimą, atsisakant nebūtino dokumentų kopijavimo ir spausdinimo, siekiant sunaudoti mažiau gamtos išteklių.

5.1.17. siekti, kad teikiant Paslaugas būtų sunaudojama mažiau gamtos išteklių, t. y. siekti, kad Paslaugų teikėjo darbuotojai, teikiantys Paslaugas, atvykimui į Paslaugų teikimo vietą pasirinktų optimalų maršrutą ir rinktųsi netaisytas transporto priemones, kad Paslaugų teikimo metu nebūtų teršiama aplinka ir keliamas pavojus sveikatai.

5.2. Paslaugų teikėjas turi teisę gauti apmokėjimą už Paslaugas su sąlyga, kad jis tinkamai vykdo šią Sutartį.

5.3. Paslaugų teikėjas turi kitas teises, numatytas Sutartyje ir Lietuvos Respublikos galiojančiuose teisės aktuose.

VI. KLIENTO TEISĖS IR PAREIGOS

6.1. Klientas įsipareigoja:

6.1.1. priimti Šalių sutartu laiku suteiktas Paslaugas, jeigu jos atitinka Sutarties ir Paslaugoms taikomus kitus kokybės reikalavimus;

6.1.2. jeigu tai įmanoma pagal Paslaugų pobūdį, priėmimo metu patikrinti suteiktas Paslaugas bei Sutartyje nustatytomis sąlygomis pasirašyti perdavimo-priėmimo dokumentus;

6.1.3. sumokėti Sutarties kainą Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais;

6.1.4. bendradarbiauti, suteikti Paslaugų teikėjui visą turimą informaciją ir (ar) dokumentus, būtinus tinkamam Sutarties vykdymui;

6.1.5. teikti atsakymus į Paslaugų teikėjo klausimus, susijusius su Paslaugų teikimu;

6.1.6. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir Lietuvos Respublikos galiojančiuose teisės aktuose;

6.1.7. Klientas turi teisę vienašališkai įskaityti priskaičiuotas netesybas iš Paslaugų teikėjui mokėtinų sumų.

6.2. Klientas turi teisę sustabdyti mokėjimus Paslaugų teikėjui, jeigu Paslaugų teikėjas nevykdo arba netinkamai vykdo bet kokius Sutartimi prisiimtus ar teisės aktuose numatytus įsipareigojimus, iki kol šie įsipareigojimai bus tinkamai įvykdyti.

6.3. Klientas turi kitas teises, numatytas Sutartyje ir Lietuvos Respublikos galiojančiuose teisės aktuose.

VII. KAINA, KAINOS PERSKAIČIAVIMAS, APMOKĖJIMO TVARKA

7.1. Sutarties kaina/įkainiai (toliau Bendrosiose sutarties sąlygose vadinama – Sutarties kaina) bei kainodaros taisyklės nustatytos Specialiosiose sutarties sąlygose.

7.2. Visą riziką dėl Sutarties kainos padidėjimo prisiima Paslaugų teikėjas. Sutarties kaina apima visas tiesiogines ir netiesiogines išlaidas, susijusias su Paslaugų teikimu. Sutarties kainai įtakos

negali turėti Paslaugų teikimo terminų pažeidimai, darbo užmokesčio ir kitų panašių išlaidų išaugimas.

7.3. Šalys susitaria, kad nepaisant to, kas nurodyta mokėjimo pavedimuose, Klientui atlikus mokėjimus pagal sutartį, įmokos pirmiausiai yra skiriamos padengti anksčiausiai atsiradusiems įsiskolinimams pagal sutartį, antrąja eile - delspinigiams apmokėti (jeigu jie buvo priskaičiuoti pagal sutartį), trečiąja eile - palūkanoms apmokėti (jeigu jos buvo priskaičiuotos pagal sutartį).

7.4. Šalys susitaria ir sutinka, kad Sutarties kaina/įkainiai **dėl pasikeitusių mokesčių perskaičiuojama** tokia tvarka:

7.4.1. mokestis, kuriam pasikeitus perskaičiuojama Sutarties kaina/įkainiai: pridėtinės vertės mokestis (PVM). Pasikeitus kitiems mokesčiams, Sutarties kaina/įkainiai nebus perskaičiuojama;

7.4.2. perskaičiavimas atliekamas įsigaliojus Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymui, pagal kurį keičiasi PVM mokesčio tarifas;

7.4.3. perskaičiavimo formulė: pasikeitus PVM tarifo dydžiui Sutarties kainoje/įkainiuose esantis PVM tarifas nesuteiktoms paslaugoms keičiamas (mažinamas ar didinamas) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

7.4.4. Sutarties kainos/įkainių pakeitimas įforminamas papildomu šalių susitarimu;

7.4.5. perskaičiuota Sutarties kaina/įkainiai pradeda taikyti nuo Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo, pagal kurį keičiasi šio mokesčio tarifas, nurodytos tarifo įsigaliojimo dienos.

7.5. Klientas numato tiesioginio atsiskaitymo galimybę su Sutartyje nurodytais subteikėjais tokiomis sąlygomis:

7.5.1. sudarius Sutartį, Paslaugų teikėjas ne vėliau negu Sutartis pradeda vykdyti, įsipareigoja Klientui raštu pateikti tuo metu žinomų subteikėjų pavadinimus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus. Klientas taip pat reikalauja, kad Paslaugų teikėjas informuotų apie minėtos informacijos pasikeitimus Sutarties vykdymo metu, taip pat apie naujus subteikėjus, kuriuos jis ketina pasitelkti vėliau;

7.5.2. Klientas ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Bendrųjų sutarties sąlygų **7.5.1** punkte nurodytos informacijos gavimo dienos raštu informuoja subteikėjus apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę;

7.5.3. subteikėjas, norėdamas pasinaudoti tokia galimybe, raštu pateikia prašymą Klientui. Kai subteikėjas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, sudaroma trišalė sutartis tarp Kliento, Paslaugų teikėjo ir šio subteikėjo, kurioje aprašoma tiesioginio atsiskaitymo su subteikėju tvarka, atsižvelgiant į Sutartyje ir subteikimo sutartyje nustatytus reikalavimus. Trišalėje sutartyje atsiskaitymo su subteikėju tvarka bus nustatoma vadovaujantis Sutartyje numatyta atsiskaitymo tvarka;

7.5.4. Paslaugų teikėjas turi teisę prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams, pateikdamas raštišką tokio prieštaravimo Klientui ir subteikėjui pagrindimą;

7.5.5. tiesioginio atsiskaitymo su subteikėjais galimybė nekeičia Paslaugų teikėjo atsakomybės dėl Sutarties įvykdymo.

7.6. Vykdam Sutartį, sąskaitos faktūros priimamos ir apdorojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo 6 straipsnio 4 dalimi, išskyrus šio straipsnio 12 dalyje nustatytus atvejus. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, teikiamos Paslaugų teikėjo pasirinktomis priemonėmis. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančios elektroninės sąskaitos faktūros gali būti teikiamos tik naudojantis informacinės sistemos SABIS priemonėmis. Šiame punkte elektroninė sąskaita faktūra suprantama kaip sąskaita faktūra, išrašyta, perduota ir gauta tokiu elektroniniu formatu, kuris sudaro galimybę ją apdoroti automatinio ir elektroniniu būdu.

7.7. Sutarties kaina/įkainiai be PVM **pagal bendro kainų lygio kitimą bus perskaičiuojama (-i)** tokia tvarka:

7.7.1. duomenys, kuriais remiamasi vertinant kainų/įkainių lygio kitimą: BĮ Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalas svetainėje (<https://osp.stat.gov.lt/>) skelbiamas indeksas;

7.7.2. perskaičiavimo formulė:

$$P = Ln/Lo;$$

čia:

P – pataisymo daugiklis. Pataisymo daugiklis skaičiuojamas keturių skaitmenų po kablelio tikslumu;

Ln – n mėnesio kainos indeksas (perskaičiavimo metu skelbiamas naujausias indeksas);

Lo – bazinės kainos indeksas (pasiūlymų pateikimo termino pabaigos indeksas, o jei įkainiai jau buvo perskaičiuoti – perskaičiavimui taikytas paskutinis indeksas);

Perskaičiavimo metu galiojantys Sutarties įkainiai perskaičiuojami padauginant juos iš pataisymo daugiklio P;

7.7.3. perskaičiuotos kainos/įkainių įforminimas: kainos/įkainių perskaičiavimas įforminamas dvišaliu Kliento ir Paslaugų teikėjo pasirašomu papildomu susitarimu. Nei viena iš Šalių neturi teisės atsisakyti pasirašyti tokio susitarimo be pagrįstų priežasčių. Prie Sutarties kainos perskaičiavimo yra būtina pridėti šiuos Sutarties šalių įgaliotų atstovų pasirašytus priedus: kainos Eur be PVM perskaičiavimą pagrindžiančius dokumentus, skaičiavimą pagrindžiančius dokumentus;

7.7.4. kaina Eur be PVM laikoma perskaičiuota, kai Sutarties Šalys pasirašo susitarimą dėl kainos perskaičiavimo. Perskaičiuota kaina (įkainiai) pradedama (-i) taikyti nuo kitos dienos po susitarimo dėl Sutarties kainos perskaičiavimo pasirašymo;

7.7.5. Šalys privalo sudaryti papildomą susitarimą dėl kainos (įkainių) perskaičiavimo per 10 darbo dienų nuo Šalies prašymo kitai Šaliai perskaičiuoti kainą (įkainius) pateikimo dienos. Šalys privalo papildomame susitarime nurodyti bazinės kainos indeksą (Lo) ir jo datą, n mėnesio kainos indeksą (Ln) ir jo datą, pataisymo daugiklį (P), perskaičiuotą fiksuotos kainos sumą arba perskaičiuotus fiksuotus įkainius, perskaičiuotą pradinės Sutarties vertę ir kitą perskaičiavimui reikšmingą informaciją;

7.7.6. perskaičiuota kaina (įkainiai) taikoma tik nesuteiktoms Paslaugoms, dėl kurių nėra pasirašyti perdavimo-priėmimo aktai;

7.7.7. jeigu Paslaugos vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Paslaugų teikėjas neįgyja teisės į Paslaugų teikimo terminų pratęsimą, uždelstų Paslaugų kaina/įkainiai neperskaičiuojami dėl kainų lygio kilimo, bet turi būti perskaičiuojami dėl kainų lygio kritimo.

7.8. Paslaugų teikėjui gali būti mokamas avansas. Konkretus avanso dydis nustatomas Specialiosiose sutarties sąlygose. Paslaugų teikėjui išmokėto avanso suma išskaičiuojama iš pirmiausiai mokėtinų sumų. Reikalavimai avanso užtikrinimui nustatyti Bendrųjų sutarties sąlygų VIII skyriuje „Sutarties įvykdymo užtikrinimas“.

VIII. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

8.1. Sutarties įvykdymas turi būti užtikrinamas užstatu, besąlygine ir neatšaukiama banko garantija arba besąlyginiu ir neatšaukiamu draudimo bendrovės laidavimo draudimu (toliau – laidavimo draudimas). Sutarties įvykdymo užtikrinimo konkretus dydis ir būdas yra numatytas Specialiosiose sutarties sąlygose.

8.2. Paslaugų teikėjas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties pasirašymo dienos privalo pateikti Klientui Specialiosiose sutarties sąlygose nurodytos sumos dydžio Sutarties įvykdymo užtikrinimą.

8.3. Jei per nustatytą terminą Sutarties įvykdymo užtikrinimas nepateikiamas, Sutartis, nepaisant to, kad yra pasirašyta abiejų Šalių, laikoma nesudaryta ir neįsigalioja, o pagal Viešųjų pirkimų įstatymą tai yra laikoma atsisakymu sudaryti Sutartį.

8.4. Jeigu Paslaugų teikėjas Sutarties vykdymą užtikrina **užstatu**, jis turi Specialiosiose sutarties sąlygose nurodytą sumą pervesti į Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos sąskaitą: LT51 4010 0402 0021 5515 Luminor Bank AS.

8.5. Jeigu Paslaugų teikėjas Sutarties vykdymą užtikrina banko garantija ar laidavimo draudimu, Sutarties įvykdymo užtikrinimo dokumentas turi būti parengtas tokiomis sąlygomis:

8.5.1. Paslaugų teikėjas privalo pateikti atitinkančią Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, banko arba draudimo bendrovės **besąlygišką ir neatšaukiamą** Sutarties sąlygų įvykdymo garantiją (laidavimo draudimą), pasirašytą ją išdavusios įstaigos įgaliotojo asmens. Jeigu Paslaugų teikėjas pateikia draudimo bendrovės išduotą Sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimo galiojimą užtikrinantį dokumentą, tai kartu su Sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimo laidavimo draudimo raštu Paslaugų teikėjas turi pateikti ir pasirašytą saugiu elektroniniu parašu draudimo liudijimo (poliso) originalą bei mokestinio pavedimo kopiją, kad draudimo įmoka už šį išduotą Sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimo laidavimo draudimo raštą yra sumokėta;

8.5.2. garantas – bankas arba draudimo bendrovė;

8.5.3. garantijos (laidavimo draudimo) dalykas: Klientas turi teisę pasinaudoti garantija (laidavimo draudimu) dėl to, kad Paslaugų teikėjas pažeidė esminę (-es) Sutarties sąlygą (-as) ir (ar) kitus Specialiosiose sutarties sąlygose numatytus atvejus;

8.5.4. garantijos (laidavimo draudimo) sumos išmokėjimo sąlygos ir tvarka: pagal pirmą raštišką Kliento pranešimą (reikalavimą) bankui ar draudimo bendrovei apie Paslaugų teikėjo padarytą esminį (-ius) pažeidimą (-us) ir (ar) kitus Specialiosiose sutarties sąlygose numatytus atvejus. Bankas arba draudimo bendrovė neturi teisės reikalauti, kad Klientas pagrįstų savo reikalavimą. Klientas pranešime bankui arba draudimo bendrovei nurodys, kad garantijos (laidavimo draudimo) suma jam priklauso dėl to, kad Paslaugų teikėjas pažeidė esminę (-es) Sutarties sąlygą (-as) ir (ar) kitus Specialiosiose sutarties sąlygose numatytus atvejus.

8.6. Nepaisant Bendrųjų sutarties sąlygų 8.5 punkto nuostatų, Paslaugų teikėjas atlygina Klientui dėl Paslaugų teikėjo kaltės atsiradusius nuostolius dėl esminių Sutarties sąlygų pažeidimo ir (ar) kitais Specialiosiose sutarties sąlygose numatytais atvejais.

8.7. Tuo atveju, kai Paslaugų teikimo terminas yra pratęsiamas ar sustabdomas, Sutarties įvykdymo užtikrinimas užstatu paliekamas Kliento sąskaitoje, užtikrinant Paslaugų teikėjo sutartinių įsipareigojimų vykdymą likusiam Paslaugų teikimo laikotarpiui (*taikoma, kai Sutarties įvykdymas užtikrinamas užstatu*).

8.8. Tuo atveju, kai Paslaugų teikimo terminas yra pratęsiamas ar sustabdomas, taip pat turi būti atitinkamai pratęstas ir banko garantijos (laidavimo draudimo) galiojimo terminas, užtikrinant Paslaugų teikėjo įsipareigojimų įvykdymą likusiam Paslaugų teikimo laikotarpiui (*taikoma, kai Sutarties įvykdymas turi užtikrinamas banko garantija arba laidavimo draudimu*).

8.9. Jei Paslaugų teikimo terminas yra ilgesnis negu 2 metai, Paslaugų teikėjas turi teisę pirma pateikti 12 mėnesių galiojantį Sutarties įvykdymo užtikrinimą, tačiau privalo pratęsti šį užtikrinimo galiojimo terminą Bendrųjų sutarties sąlygų 8.10 punkte nustatyta tvarka.

8.10. Tuo atveju, kai Sutarties vykdymo metu iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo (garantijos ar laidavimo draudimo) galiojimo pabaigos lieka ne mažiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų, Paslaugų teikėjas įsipareigoja pateikti Klientui pratęstą arba naują Sutarties įvykdymo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą Bendrųjų sutarties sąlygų 8.5 punkte nustatyta tvarka.

8.11. Jei Klientas pasinaudoja Sutarties sąlygų įvykdymo užtikrinimu, Paslaugų teikėjas, siekdamas toliau vykdyti Sutarties įsipareigojimus, privalo per 10 (dešimt) darbo dienų pervesti naują užstatą ar pateikti naują banko garantiją (laidavimo draudimą) šiame Sutarties skyriuje nustatytomis sąlygomis. Vėlesni Sutarties ar kitų su ja susijusių dokumentų pakeitimai ar papildymai neturės įtakos Paslaugų teikėjo įsipareigojimų pagal Sutarties sąlygų įvykdymo užstatu, banko garantija ar laidavimo draudimu vykdytinumui ar apimčiai ir neatleis Paslaugų teikėjo nuo pilnutinio įsipareigojimų pagal Sutarties sąlygų įvykdymo užstatu, banko garantija ar laidavimo draudimu vykdymo.

8.12. Jei Paslaugų teikėjas Bendrųjų sutarties sąlygų 8.8–8.11 punktuose nustatytais atvejais ir terminais nepateikia Klientui Sutarties įvykdymo užtikrinimo atnaujinimo ar pratęsimo, Klientas sulaiko Sutarties įvykdymo užtikrinimą atitinkančią sumą iš Paslaugų teikėjui mokėtinų sumų, kuri tampa Sutarties įvykdymo užtikrinimu – užstatu. Tokiu atveju šiai sulaikytų pinigų sumai (užstatui) taikomos visos šio skyriaus sąlygos.

8.13. Sutarties įvykdymo užtikrinimas grąžinamas gavus rašytinį Paslaugų teikėjo prašymą per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, jeigu Paslaugų teikėjas tinkamai ir laiku įvykdė visus sutartinius įsipareigojimus.

Jei taikoma (jei Paslaugų teikėjui gali būti išmokamas avansas ir prašoma avanso grąžinimo užtikrinimo garantijos):

8.14. Paslaugų teikėjas, norėdamas gauti avansą, kreipdamasis dėl avanso išmokėjimo, kartu su išankstinio mokėjimo sąskaita, turi pateikti Klientui avanso užtikrinimą ne mažesnei kaip prašomo avanso dydžio sumai – banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimo draudimą (kartu su pasiūlymo laidavimo draudimo raštu turi būti pateiktas laidavimo draudimo liudijimas (polisas) su nuoroda į taisykles, kurių pagrindu buvo nustatytos draudimo sąlygos bei mokestinio pavedimo, patvirtinančio draudimo polise nurodytos draudimo įmokos apmokėjimą, kopija).

8.15. Avanso užtikrinimu garantas (laiduotojas) privalo neatšaukiamai ir besąlygiškai įsipareigoti ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo raštiško pranešimo iš Kliento gavimo apie Sutarties neįvykdymą ar Sutarties nutraukimą dėl Paslaugų teikėjo kaltės, sumokėti Klientui sumą,

neviršijančią išmokėto avanso sumos ir užtikrinimo sumos, pinigus pervedant į Kliento nurodytą sąskaitą. Negali būti nurodyta, kad garantas (laiduotojas) atsako tik už tiesioginių nuostolių atlyginimą. Garantą (laiduotoją) neturi teisės reikalauti, kad Klientas pagrįstų savo reikalavimą. Klientas pranešime garantui (laiduotojui) nurodys, kad avanso užtikrinimo suma jam priklauso dėl to, kad Paslaugų teikėjas iš dalies ar visiškai neįvykdė Sutarties sąlygų ir (arba) ji buvo nutraukta dėl Paslaugų teikėjo kaltės ir Paslaugų teikėjas negrąžino avanso. Avanso užtikrinimas, neatitinkantis šiame Sutarties skyriuje nustatytų reikalavimų, nebus priimamas.

8.16. Jeigu Paslaugų teikėjui buvo išmokėtas avansas ir Paslaugų teikėjas vėluoja suteikti Paslaugas, jis, papildomai prie pagal Sutarties Bendrųjų sutarties sąlygų **9.3 punktą** mokėtinų sumų, turi mokėti 10 procentų dydžio metines palūkanas už vėlavimo laiką nuo jam išmokėtos avanso sumos, bet ne ilgiau kaip už 1 (vieną) mėnesį.

8.17. Nutraukus Sutartį Paslaugų teikėjas privalo grąžinti Klientui gautą avansą per 7 (septynias) darbo dienas (jeigu dalis Paslaugų suteikta – grąžinama ta avanso dalis, kuri viršija suteiktų Paslaugų kainą). Jei Paslaugų teikėjas negrąžina gauto avanso, Klientas pasinaudoja avanso užtikrinimu.

IX. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

9.1. Šalių atsakomybė yra nustatoma pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir šią Sutartį. Šalys įsipareigoja tinkamai vykdyti savo įsipareigojimus, prisiimtus šia Sutartimi, ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kuriais galėtų padaryti žalos viena kitai ar apsunkintų kitos Šalies prisiimtų įsipareigojimų įvykdymą.

9.2. Klientui taikomos netesybos už mokėjimų pagal Sutartį vėlavimą: uždelsus laiku atsiskaityti už suteiktas Paslaugas, Klientas Paslaugų teikėjui reikalaujant moka 0,05 proc. delspinigius nuo laiku neapmokėtos sumos už kiekvieną vėlavimo dieną. Šalys susitaria, kad šiuo atveju palūkanos nemokamos.

9.3. Paslaugų teikėjui taikomos netesybos: kiekvienu atveju Paslaugų teikėjui praleidus bet kurios pareigos įvykdymo terminą, nustatytą Sutartyje, ar neištaisius nustatytų (su)teiktų Paslaugų trūkumų, ar nevykdant kitų sutartinių įsipareigojimų, Paslaugų teikėjas moka Klientui 0,05 proc. delspinigius nuo nesuteiktų Paslaugų ar Paslaugų su trūkumais vertės už kiekvieną uždelstą dieną. Delspinigiai skaičiuojami iki baudos skyrimo, jei Specialiosiose sutarties sąlygose už sutartinių įsipareigojimų neįvykdymą ar netinkamą vykdymą yra numatytos baudos.

9.4. Delspinigių sumokėjimas neatleidžia Šalių nuo pareigos vykdyti Sutartyje prisiimtus įsipareigojimus.

9.5. Paslaugų teikėjui pagal Sutartį priskaičiuoti delspinigiai ir (ar) baudos gali būti išskaičiuojami iš Kliento mokėtinų sumų Paslaugų teikėjui.

9.6. Šalys susitaria, kad kilus teisminiam ginčui dėl atsiskaitymo už suteiktas Paslaugas, Paslaugų teikėjas gali reikalauti priteisti ne didesnes kaip 5 (penkių) procentų metines palūkanas nuo nesumokėtos sumos, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 str. 1 d.

9.7. Tuo atveju, kai Klientas pagal Sutarties sąlygas inicijuoja papildomo susitarimo sudarymą, Paslaugų teikėjo vengimas ar nepagrįstas atsisakymas sudaryti tokį papildomą susitarimą sudaro pagrindą Klientui sustabdyti mokėjimus Paslaugų teikėjui iki 3 (trijų) procentų nuo pradinės Sutarties vertės.

9.8. Specialiosiose sutarties sąlygose gali būti numatytos papildomos sankcijos (baudos) už netinkamą sutartinių įsipareigojimų vykdymą ar nevykdymą.

X. SUBTEIKĖJAI IR JŲ KEITIMO TVARKA

10.1. Sutarčiai vykdyti pasitelkiami (jeigu tokie yra) subteikėjai nurodomi Specialiosiose sutarties sąlygose.

10.2. Sutarties galiojimo metu subteikėjų keitimas vietomis tarp Sutartyje numatytų subteikėjų, didesnės (mažesnės) Sutarties dalies (veiklos), negu buvo suderinta, perdavimas kitam Sutartyje numatytam subteikėjui, papildomų ar naujų (tuo atveju kai teikiant pasiūlymą subteikėjai nebuvo žinomi)

subteikėjų pasitelkimas arba Sutartyje numatytų subteikėjų atsisakymas galimas tik raštu apie tai informavus Klientą.

10.3. Klientas reikalauja, kad kartu su informacija apie naujus subteikėjus (kai jų pajėgumais remiamasi kvalifikacijai pagrįsti) būtų pateikti jų pašalinimo pagrindų nebuvimo ir atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams (jei jie buvo keliami) patvirtinantys dokumentai. Anksčiau minėti dokumentai pateikiami tai dienai, kai Paslaugų teikėjas kreipiasi į Klientą su prašymu pakeisti subteikėjus.

10.4. Jei Sutartyje keičiami subteikėjai, kurių pajėgumais kvalifikacijai pagrįsti rėmėsi Paslaugų teikėjas, kartu su informacija apie naujus subteikėjus turi būti pateikti naujo subteikėjo pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams patvirtinantys dokumentai. Anksčiau minėti dokumentai pateikiami tai dienai, kai Paslaugų teikėjas kreipiasi į Klientą su prašymu pakeisti subteikėjus. Klientas reikalauja, kad naujo subteikėjo kvalifikacija būtų ne žemesnė nei buvo reikalaujama pirkimo dokumentuose.

10.5. Tais atvejais, kai kvalifikacijai pagrįsti Paslaugų teikėjas nesiremia subteikėjų pajėgumais, Klientas netikrina šių subteikėjų pašalinimo pagrindų.

10.6. Pakeitus Sutartyje numatytus subteikėjus vietomis, perdavus didesnę (mažesnę) Sutarties dalį (veiklą), negu buvo suderinta, kitam Sutartyje numatytam subteikėjui, ir (ar) pasitelkus papildomus ar naujus subteikėjus, subteikėjai gali pradėti vykdyti Sutartį, tik Klientui ir Paslaugų teikėjui pasirašius papildomą susitarimą prie Sutarties. Šiame susitarime nurodoma pagrindinė informacija apie subteikėją ir Sutarties dalis (veiklą), kuriai jis yra pasitelkiamas. Šis papildomas susitarimas tampa neatskiriama Sutarties dalimi.

Jei taikoma (jei buvo keliami kvalifikacijos reikalavimai specialistams):

10.7. Specialisto keitimas ar naujo skyrimas galimas, tik esant vienai iš šių priežasčių:

10.7.1. Sutartyje numatytas specialistas atleidžiamas, atsistatydina iš pareigų, išeina iš darbo, negali eiti savo pareigų dėl ligos ar traumos;

10.7.2. siekiant tinkamai ir laiku įvykdyti Sutartį būtina padidinti Paslaugų teikimo spartą;

10.7.3. esant kitoms nenumatytoms pagrįstoms aplinkybėms.

10.8. Bendrųjų sutarties sąlygų **10.7** punkte nurodytu atveju Paslaugų teikėjas privalo pateikti Kliento atstovui – atsakingam Sutarties vykdytojui:

10.8.1. pagrįstą prašymą, pridėdam jį pagrindžiančius dokumentus;

10.8.2. naujo specialisto dokumentus, įrodančius, kad jo kvalifikacija atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus minimalius kvalifikacijos reikalavimus, keliamus specialistui;

10.8.3. naujo specialisto paskyrimas įforminamas Paslaugų teikėjo įmonės vadovo įsakymu, kurio kopija pateikiama Kliento atstovui – atsakingam Sutarties vykdytojui.

XI. NENUGALIMOS JĖGOS APLINKYBĖS (FORCE MAJEURE)

11.1. Sutarties Šalys atleidžiamos nuo atsakomybės už savo įsipareigojimų nevykdymą jei tai atsitinka dėl nenugalimos jėgos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso **6.212** straipsnyje, veikimo. Šalis, kuri savo įsipareigojimų nevykdymą grindžia „force majeure“ aplinkybėmis, privalo iš karto po jų atsiradimo informuoti raštu kitą Šalį ir, šiai pareikalavus, pristatyti dokumentus, patvirtinančius „force majeure“ aplinkybių atsiradimą.

11.2. Nenugalima jėga (*force majeure*) nelaikomos Šalies veiklai turėjusios įtakos aplinkybės, į kurių galimybę Šalys, sudarydamos Sutartį, atsižvelgė, t. y. Lietuvoje, jos ūkyje pasitaikančios aplinkybės, sąlygos, valstybės ar savivaldos institucijų sprendimai, sukėlę bet kurios iš Šalių reorganizavimą, privatizavimą, likvidavimą, veiklos pobūdžio pakeitimą, stabdymą (trukdymą), kitos aplinkybės, kurios turėtų būti laikomos ypatingomis, bet Lietuvoje Sutarties sudarymo metu yra tikėtinos. Nenugalima jėga (*force majeure*) taip pat nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolių vykdyti prekių, Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba šalies kontrahentai pažeidžia savo prievoles.

XII. KONFIDENCIALUMO ĮSIPAREIGOJIMAI

12.1. Sutarties Šalims yra žinoma, kad ši Sutartis yra vieša, išskyrus joje esančią konfidencialią informaciją. Konfidencialia informacija laikoma tik tokia informacija, kurios atskleidimas prieštarautų teisės aktams.

XIII. GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

13.1. Sutarčiai ir visoms iš Sutarties atsirandančioms teisėms ir pareigoms taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai bei kiti norminiai teisės aktai. Sutartis sudaryta ir turi būti aiškinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos teise.

13.2. Kiekvieną ginčą, nesutarimą ar reikalavimą, kylantį iš Sutarties ar susijusį su Sutartimi, jos sudarymu, galiojimu, vykdymu, pažeidimu, nutraukimu, Šalys spręs derybomis. Ginčo, nesutarimo ar reikalavimo nepavykus išspręsti derybomis, ginčas bus sprendžiamas teisme pagal Kliento buveinės vietą.

XIV. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

14.1. Sudarydamos Sutartį Šalys patvirtina, kad supranta, jog nuo 2018 m. gegužės 25 d. yra tiesiogiai taikomas 2016 m. balandžio 27 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (toliau – Reglamentas). Šalys patvirtina, kad jeigu siekiant užtikrinti tinkamą Sutarties vykdymą bus tvarkomi asmens duomenys, Šalys įsipareigoja sudaryti atskirą susitarimą dėl duomenų tvarkymo, kuriuo nustato duomenų tvarkymo dalyką ir trukmę, duomenų tvarkymo pobūdį ir tikslą, asmens duomenų rūšis ir duomenų subjektų kategorijas bei duomenų valdytojo prievoles ir teises.

14.2. Jeigu poreikis tvarkyti asmens duomenis paaiškėja po Sutarties sudarymo, Šalys įsipareigoja nedelsiant sudaryti papildomą susitarimą dėl duomenų tvarkymo prie Sutarties ir imtis kitų būtinų priemonių siekiant užtikrinti atitiktį Reglamento reikalavimams. Šalys pripažįsta, kad papildomo susitarimo dėl duomenų tvarkymo pasirašymas nebus laikomas esminiu Sutarties sąlygų pakeitimu.

14.3. Šalys asmens duomenis saugo ne ilgiau nei to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai ar numato teisės aktai, jeigu juose yra nustatytas ilgesnis duomenų saugojimas. Asmens duomenys turi būti saugomi tol, kol iš Sutartinių santykių gali kilti pagrįstų reikalavimų arba kiek tai reikalinga Šalių teisėtiems interesams įgyvendinti ir apsaugoti. Nebereikalingi asmens duomenys sunaikinami.

14.4. Gali būti tvarkomi šie Šalių vadovų, kitų darbuotojų, atsakingų asmenų ar atstovų, atstovaujančių Šalims, duomenys (i) vardas, pavardė; (ii) kontaktiniai duomenys (darbo telefono numeris, darbo elektroninis paštas, darbovietės adresas; (iii) užimamos pareigos; (iv) įgaliojimų (atstovavimo) duomenys, įskaitant atstovų asmens kodus, adresus; (v) Šalių vardu ir interesais vykdomas susirašinėjimas, ar kiti duomenys suformuojami Sutarties vykdymo metu.

14.5. Tvarkomus duomenis gali gauti: (i) Šalių darbuotojai, atsakingi už Šalių tarpusavio bendradarbiavimą ir ryšių palaikymą, taip pat vykdančios buhalterinės apskaitos, informacinių sistemų priežiūros, verslo rodiklių analitikos ir verslo planavimo funkcijas; (ii) informacinių sistemų, kurias Šalys naudoja tarpusavio santykių valdymui, teikėjai ir prižiūrėtojai; (iii) mokesčių inspekcija; (iv) bankai; (v) Šalių pasitelkiami kiti asmenys, susiję su Sutarties vykdymu.

14.6. Jei Šalys ketina pasinaudoti kitų tolesnių duomenų tvarkytojų Paslaugomis, Šalys perduos kitai Šaliai informaciją apie tolesnį duomenų tvarkytoją. Tokiu atveju, Šalys privalo užtikrinti, kad tolesnis duomenų tvarkytojas vykdys bent tuos pačius įsipareigojimus ir įgaliojimus, kuriuos ši Sutartis nustato. Taip pat Šalys supranta, kad jos pačios atsakys už tolesnių duomenų tvarkytojų veiksmus ir neveikimą.

14.7. Šalys įsipareigoja tinkamai informuoti visus fizinius asmenis (darbuotojus, įgaliotinius, valdymo organų narius, savo subteikėjų, subteikėjų, subrangovų darbuotojus ir kitus atstovus), kurie bus pasitelkti Sutarčiai su Šalimis vykdyti, apie tai, kad jų asmens duomenys bus arba gali būti perduoti Šalims ir bus arba gali būti Šalių tvarkomi Sutarties vykdymo tikslais; kur ir kiek laiko asmens duomenys bus saugomi, ir kas turės galimybę su jais susipažinti. Šalys pažymi, kad fiziniai asmenys, kurie yra pasitelkti Sutarčiai su Šalimis vykdyti ir išvardinti Sutartyje, yra supažindinti su Sutartyje pateiktais jų asmeniniais duomenimis, ir Šalies nustatyta tvarka tam davė savo sutikimą.

14.8. Šalys šiuo susitaria, kad po Sutarties nutraukimo ar pasibaigimo, jos sunaikins arba grąžins visus joms patikėtus tvarkyti asmens duomenis pagal Sutartį ir jų kopijas, nebent Europos Sąjungos (ES) ar jų šalies įstatymai nustato reikalavimą saugoti asmens duomenis.

14.9. Kliento duomenų apsaugos pareigūno, į kurį galima kreiptis dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo bei kitų klausimų, telefonas (8 46) 47 20 25, elektroninis paštas dap@klaipedos-r.lt. Jei Paslaugų teikėjas mano, kad jo teisės, susijusios su Kliento atliekamu asmens duomenų tvarkymu, buvo pažeistos, jis turi teisę kreiptis į priežiūros instituciją – Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją.

XV. GARANTIJA

15.1. Paslaugų teikėjas garantuoja Paslaugų kokybę bei paslėptų trūkumų nebuvimą. Paslaugų kokybė privalo atitikti techninėje specifikacijoje ir Sutarties sąlygose pateiktus reikalavimus, taip pat perkamų Paslaugų aprašymus, Paslaugų kokybę nustatančių dokumentų reikalavimus.

15.2. Paslaugoms (jei tai įmanoma pagal jų pobūdį) suteikiama konkreti garantija nurodoma Specialiosiose sutarties sąlygose.

15.3. Garantinis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo perdavimo-priėmimo akto pasirašymo dienos. Jeigu Paslaugų patikrinimo metu Klientas nustatys trūkumų Sutarties reikalavimams, garantinio laikotarpio skaičiavimo pradžia bus laikoma diena, kai Paslaugų teikėjas ištaisys trūkumus.

15.4. Net ir pasibaigus garantiniam laikotarpiui, Paslaugų teikėjas, gavęs Kliento pranešimą, privalo savo sąskaita pašalinti paslėptus Paslaugų trūkumus, kurie egzistavo perdavimo-priėmimo metu, tačiau Klientas pagrįstai negalėjo žinoti apie juos ar jų nustatyti priėmimo ir (ar) patikrinimo ar garantinio laikotarpio metu.

XVI. PAKEITIMAI. KIEKIO (APIMTIES) KEITIMO SĄLYGOS

16.1. Sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama neatliekant naujos pirkimo procedūros pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio nuostatas.

16.2. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, Klientas, esant būtinybei, pagal šią Sutartį gali įsigyti papildomų paslaugų arba atsisakyti kai kurių Sutartyje numatytų paslaugų. Papildomos paslaugos – Sutartyje nenumatytos, tačiau tiesiogiai su Sutartyje numatytomis Paslaugomis, susijusios ir būtinos Sutarčiai įvykdyti (užbaigti) paslaugos. Atsisakomos paslaugos – paslaugos, kurios Sutartyje buvo numatytos, tačiau Sutarties įgyvendinimo eigoje paaiškėjo, kad tokio pobūdžio paslaugų teikimas yra netikslingas. Pakeitimais negali būti ženkliai išplečiama Sutarties apimtis į Sutartį įtraukiant paslaugas, kurios nebuvo numatytos pradinėje sutartyje.

16.3. Paslaugų kiekio (apimties) pakeitimai gali būti atliekami šiais atvejais:

16.3.1. kai techninėje specifikacijoje/kitame dokumente nurodytos Paslaugos dėl objektyvių priežasčių tampa nebereikalingos;

16.3.2. kai nėra skiriamas pakankamas finansavimas Paslaugoms apmokėti;

16.3.3. kai dėl paaiškėjusių techninių priežasčių ir aplinkybių tam tikras Paslaugas pirkti tampa neracionalu;

16.3.4. kai atsiranda būtinybė įsigyti papildomų paslaugų ar paslaugų neteikti dėl aplinkybių, kurių protingas ir apdairus Klientas negalėjo numatyti, bet iš esmės nesikeičia Paslaugų pobūdis.

16.4. Atskirų neatliekamų ir reikalingų suteikti Paslaugų vertė negali viršyti 50 procentų pradinės Sutarties vertės, o bendra atskirų pakeitimų vertė negali viršyti 100 procentų pradinės Sutarties vertės. Pakeitimo verte laikoma atsisakomų ir papildomai įsigyjamų paslaugų suma.

16.5. Jeigu, siekiant laiku ir tinkamai įvykdyti Sutartį, reikia suteikti papildomas paslaugas, kurių Paslaugų teikėjas nenumatė sudarant šią Sutartį, bet turėjo ir galėjo jas numatyti pagal Kliento pateiktą techninę specifikaciją, pirkimo ir kitus dokumentus, projektinę dokumentaciją, taip pat kitą viešai prieinamą informaciją, ir jos yra būtinos Sutarčiai tinkamai įvykdyti, šias paslaugas Paslaugų teikėjas suteikia savo sąskaita.

16.6. Papildomų paslaugų, o esant reikalui ir atsisakomų paslaugų, būtinumas turi būti pagrįstas dokumentais ir raštu suderintas su Klientu. Motyvuotą siūlymą dėl papildomų paslaugų, o esant reikalui taip pat ir dėl neteikiamų paslaugų, būtinybės ir jų pagrindžiančius dokumentus Klientui raštu pateikia Paslaugų teikėjas. Klientas prašo Paslaugų teikėjo pateikti motyvuotą paaiškinimą dėl papildomų ir (ar) neatliekamų paslaugų pagrįstumo. Klientas, išnagrinėjęs pateiktus papildomų ir (ar) neteikiamų paslaugų būtinybę pagrindžiančius dokumentus, per 5 darbo dienas įformina papildomas ir (ar) atsisakomas paslaugas, ir nurodo papildomų ir (ar) atsisakomų paslaugų pavadinimus, vienetų,

kiekius, taip pat pateikia argumentus, pagrindžiančius papildomų ir (ar) atsisakomų paslaugų būtinybę, įkainių (kainos) nustatymo pagrindimą ir skaičiavimą (vadovaujantis Sutarties nuostatomis).

16.7. Atsisakomų arba įsigyjamų papildomų paslaugų kainos apskaičiuojamos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 patvirtintos Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 56 punkto nuostatomis.

16.8. Kiti Sutarties pakeitimai atliekami vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsnio 1 dalies 2–5 punktų ir 89 straipsnio 2 dalies nuostatomis.

16.9. Taikant fiksuoto įkainio kainodarą ir esant poreikiui, Klientas gali įsigyti paslaugų sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių paslaugų (toliau – Nenumatytos paslaugos) nevirsijant 10 procentų pradinės sutarties vertės. Už paslaugų sąraše nenurodytas, tačiau su pirkimo objektu susijusias paslaugas bus apmokėta ne didesnėmis nei užsakymo dieną Paslaugų teikėjo prekybos vietoje, kataloge ar interneto svetainėje nurodytomis galiojančiomis šių paslaugų kainomis arba, jei tokios kainos neskelbiamos, Paslaugų teikėjo pasiūlytomis, konkurencingomis ir rinką atitinkančiomis kainomis. Nenumatytų paslaugų kaina su Klientu turi būti derinama iš anksto. Gavęs Paslaugų teikėjo pateiktas Nenumatytų paslaugų kainas (komercinį pasiūlymą), Klientas atlieka rinkos kainų tyrimą (apklausą telefonu ir / ar raštu, ir / ar paiešką elektroninėje erdvėje ar kt.), tokiu būdu įvertindamas, ar Paslaugų teikėjo pateiktos Nenumatytų paslaugų kainos atitinka rinkos kainas. Nustačius, kad Paslaugų teikėjo pasiūlytos Nenumatytų prekių kainos yra didesnės nei rinkos, Klientas prašo Paslaugų teikėjo jas sumažinti. Paslaugų teikėjui nesutikus sumažinti Nenumatytų prekių kainos iki rinkos kainos, Klientas pasilieka teisę Nenumatytas prekes įsigyti atskiru pirkimu.)

16.10. Susitarimai dėl peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo turi būti įforminami raštu, pagrįsti dokumentais, Šalių suderinti ir laikomi sudėtine Sutarties dalimi. Turi būti aiškiai įvardintos atsisakomos paslaugos, papildomai perkamos paslaugos, nurodomi papildomų ir (ar) atsisakomų paslaugų pavadinimai, kiekiai, pateikti argumentai, pagrindžiantys papildomų ir (ar) atsisakomų paslaugų būtinybę, įkainių (kainos) nustatymo pagrindimą ir skaičiavimą.

XVII. STABDYMAS

17.1. Paslaugų ar jų dalies teikimas, atitinkamai terminų skaičiavimas, gali būti sustabdytas dėl pasikeitusių aplinkybių, kai dėl jų negalima teikti Paslaugų ir, kai jos tampa žinomos po Sutarties sudarymo, o Paslaugų teikėjas nebuvo prisiėmęs jų atsiradimo rizikos.

17.2. Paslaugų ar jų dalies teikimo terminas gali būti sustabdomas įskaitant, bet neapsiribojant, šiomis aplinkybėmis:

17.2.1. Klientas neturi galimybės vykdyti savo įsipareigojimų pagal Sutartį;

17.2.2. dėl bet kokio vėlavimo, kliūčių ar trukdymų, sukeltų arba priskiriamų Klientui arba Trečiajai šaliai, Trečiosios šalies neveikimo arba netinkamo veikimo;

17.2.3. būtinas papildomas laikas įvykdyti papildomų paslaugų viešąjį pirkimą;

17.2.4. išskirtinai nepalankios gamtinės sąlygos (taikoma Paslaugoms, kurių teikimui daro įtaką gamtinės sąlygos);

17.2.5. fizinės kliūtys arba kitos nei klimatinės fizinės sąlygos, su kuriomis, teikiant Paslaugas, ir tų kliūčių ar sąlygų Paslaugų teikėjas nebūtų galėjęs pagrįstai numatyti;

17.2.6. kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos iki Sutarties pasirašymo ir su kuriomis susidurtų bet kuris Paslaugų teikėjas. Aplinkybės, kurios yra priskiriamos Paslaugų teikėjo rizikai, pvz. subteikėjų neveikimas ar netinkamas veikimas, nėra laikomos aplinkybėmis, dėl kurių gali būti sustabdomi Paslaugų teikimo terminai.

17.3. Jeigu Paslaugų ar jų dalies suteikimo terminas stabdomas Kliento iniciatyva, tokiu atveju Klientas, raštu nurodęs atsiradusias aplinkybes pagal Sutarties Bendrųjų sutarties sąlygų 17.2 punktą ir įspėjęs Paslaugų teikėją prieš 3 (tris) darbo dienas, stabdo visų Paslaugų arba jų dalies teikimą nurodydamas (jeigu įmanoma) sustabdymo trukmę dienomis.

17.4. Jeigu Paslaugų teikėjas, teikdamas Paslaugas, susiduria su sąlygomis, kurių jis iki Sutarties pasirašymo pagrįstai negalėjo numatyti ir dėl kurių Paslaugų teikėjas neturi galimybės teikti Paslaugų, Paslaugų teikėjas apie tai privalo nedelsdamas (ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas) raštu pranešti Klientui, detaliai nurodydamas aplinkybes bei prašydamas pripažinti, kad nurodytos aplinkybės suteikia teisę Paslaugų teikėjui sustabdyti Paslaugų ar jų dalies teikimą ir Paslaugų teikimo

termino skaičiavimą. Klientas per 5 (penkias) darbo dienas nuo Paslaugų teikėjo prašymo gavimo dienos priima sprendimą, ar stabdyti Paslaugų teikimą ir informuoja apie priimtą sprendimą Paslaugų teikėją. Jei priimtas sprendimas – sustabdyti Paslaugų ar jų dalies teikimą, tokiu atveju, Paslaugų teikimo termino sustabdymas skaičiuojamas nuo Paslaugų teikėjo pranešimo gavimo dienos.

17.5. Sustabdytų Paslaugų arba jų dalies teikimas (priklausomai, kas buvo sustabdyta) neatliekamas iki Paslaugų teikimo termino atnaujinimo. Paslaugų ar jų dalies teikimo terminas atnaujinamas išnykus aplinkybėms, dėl kurių jis buvo sustabdytas, Klientui apie tai pranešus raštu. Atnaujinus Paslaugų teikimą, Paslaugos teikiamos per joms likusį laikotarpį (laiką), kuris buvo likęs iki jų teikimo sustabdymo, ir Paslaugų teikėjas neturi teisės Paslaugų sustabdymo pagrindu reikalauti Paslaugų teikimo termino pratęsimo.

17.6. Bendras Paslaugų ar jų dalies teikimo sustabdymo terminas negali būti ilgesnis nei nurodytas Specialiosiose sutarties sąlygose. Paslaugų teikimo sustabdymo metu paaiškėjus, kad aplinkybės, dėl kurių buvo sustabdytas Paslaugų ar jų dalies teikimas, truks ilgiau nei numatytas Sutartyje Paslaugų sustabdymo terminas, Klientas turi teisę Paslaugų sustabdymo terminą pratęsti iki šių aplinkybių visiško pasibaigimo, arba spręsti dėl Sutarties nutraukimo.

17.7. Paslaugų ar jų dalies suteikimo termino sustabdymas ir (ar) Paslaugų ar jų dalies suteikimo termino atnaujinimas įforminamas Kliento raštu. Paslaugų teikimas privalo būti pradėtas ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo Kliento rašto apie Paslaugų teikimo atnaujinimą gavimo dienos.

XVIII. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

18.1. Paslaugos ir su jomis susijusios teisės, įgytos vykdant Sutartį, įskaitant autorių turtines (nurodytas Lietuvos Respublikos autorių ir gretutinių teisių įstatymo 15 str.) ir pramoninės nuosavybės teises ar kitas intelektinės nuosavybės teises, išskyrus asmenines neturtines teises į intelektinės veiklos rezultatus, yra Kliento nuosavybė.

18.2. Paslaugų teikėjas užtikrina, kad jokios Trečiosios šalies teisės nėra pažeidžiamos Sutarties vykdymo metu ir Sutarties vykdymui nėra naudojami intelektinės nuosavybės teisės saugomi objektai, į kuriuos Paslaugų teikėjas neturi intelektinės nuosavybės teisių.

18.3. Autorių turtinės teisės į Paslaugas Klientui pereina nuo perdavimo-priėmimo akto pasirašymo momento.

18.4. Paslaugų teikėjas įsipareigoja atlyginti Klientui nuostolius, patirtus dėl Trečiosios šalies ieškinų dėl patentinių, prekių ženklų, autorių ir gretutinių teisių pažeidimų, kylančių dėl Sutarties vykdymo.

18.5. Paslaugų teikėjas nedelsdamas praneša Klientui apie tai, kad jam yra pateiktas ieškinys ar bet koks kitas reikalavimas dėl bet kokių su Sutartimi susijusių autorių teisių ir intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo ar įtariamo pažeidimo.

XIX. SUTARTIES NUTRAUKIMAS

19.1. Sutartis gali būti nutraukta abiejų Šalių rašytiniu susitarimu;

19.2. Klientas, įspėjęs Paslaugų teikėją prieš 10 dienų, turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį:

19.2.1. dėl esminio Sutarties pažeidimo ir pasinaudoti Sutarties užtikrinimu arba pritaikyti Paslaugų teikėjui baudą, jeigu Sutarties įvykdymo užtikrinimas nebuvo taikytas. Esminiai Sutarties sąlygų pažeidimai išvardinti Specialiosiose sutarties sąlygose;

19.2.2. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 90 str. nurodytais atvejais ir tvarka;

19.2.3. kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų.

19.3. Klientas taip pat gali nutraukti Sutartį ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais atvejais, įskaitant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.721 str. numatytą atvejį.

XX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20.1. Šalys, vykdydamos Sutarties įsipareigojimus, vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais bei Bendrųjų sutarties sąlygų 3.1 punkte išvardintais dokumentais.

20.2. Bet kokie pranešimai, informacija, dokumentacija ar korespondencija dėl Sutarties ar jos vykdymo turi būti įforminta raštu lietuvių kalba ir išsiųsta registruotu paštu per kurjerį, faksu ar elektroniniu paštu. Jeigu informacija perduodama faksu ar elektroniniu paštu, ji laikoma tinkamai perduota tik tuo atveju, jeigu Šalis, kuriai skirta tokia informacija, faksu arba elektroniniu paštu patvirtina jos gavimo faktą.

20.3. Pasikeitus Šalies buveinės adresui, banko sąskaitos numeriui ar kitiems rekvizitams, Šalis privalo apie tai pranešti kitai Šaliai. Neįvykdžius šių reikalavimų Šalis neturi teisės reikšti pretenzijų ar atsikirtimų, kad kitos Šalies veiksmai, atlikti vadovaujantis paskutine turima informacija, neatitinka Sutarties sąlygų, arba kad ji negavo pranešimų, siųstų pagal paskutinius turimus rekvizitus.

20.4. Sutarčiai, iš jos kylantiems Šalių santykiams bei jų aiškinimui taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

20.5. Sutartis sudaryta lietuvių kalba. Šalys sutaria, kad elektroniniu parašu pasirašytas Sutarties egzempliorius turi originalaus dokumento galią.

20.6. Visus kitus klausimus, kurie neaptarti Sutartyje, reguliuoja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

20.7. Sutarties Šalys, keisdamos Bendrųjų sutarties sąlygų nuostatas, apie tai nurodo Specialiosiose sutarties sąlygose.

**GARGŽDŲ KRAŠTO MUZIEJAUS FILIALO
LAISVĖS KOVŲ IR TREMTIES ISTORIJOS MUZIEJAUS
EKSPOZICIJOS KONCEPCIJOS SUKŪRIMAS**

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

I SKYRIUS

**GARGŽDŲ KRAŠTO MUZIEJAUS FILIALO LAISVĖS KOVŲ IR TREMTIES ISTORIJOS
MUZIEJAUS MISIJA IR TIKSLAS**

Gargždų krašto muziejus planuoja įsigyti filialo Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejaus ekspozicijos, adresu Klaipėdos g. 29, Priekulė, koncepcijos (toliau – Koncepcija) sukūrimo paslaugas.

Priekulės miestelyje įsikūręs Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejus (toliau – Muziejus) veikia nuo 2006 metų. Muziejaus pastatų kompleksas – pagrindinis namas, ūkinis pastatas ir sodo namelis – čia stovi jau nuo 1909 metų. Jame veikė Priekulės žandarmerija. Pagrindinio namo pirmame aukšte dirbo žandaras, antrame – gyveno jo šeima. Po antrojo pasaulinio karo pastatų komplekse pradėjo veikti Priekulės valsčiaus (vėliau rajono) NKVD-MVD-MGB skyrius. Jame suimtuosius partizanus, ryšininkus ir rėmėjus kalino, tardė, kankino ir niekino. Atkūrus nepriklausomybę pastate veikė apylinkė, o nuo 1997 m. panaudos teise sodyba perduota Lietuvos šaulių sąjungos Priekulės jūros šaulių kuopai ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Klaipėdos rajono skyriui, kurie ir įkūrė muziejų.

Muziejaus tikslas – kaupti ir saugoti Klaipėdos rajono rezistencinio judėjimo ir gyventojų tremties istoriją menančias kultūros paveldo muziejines vertybes, supažindinti su jomis visuomenę, dirbti tiriamąjį, edukacinį ir šviečiamąjį darbą, atliepti visuomenės poreikius. Muziejus nuolatos reaguoja į vykstančius geopolitinius įvykius ir pokyčius, juos fiksuoja, renka liudijančius artefaktus ir pristato juos muziejaus lankytojams. Muziejuje saugomi ne tik ypač reti objektai, bet ir aktualūs valstybei svarbių įvykių materialūs ir nematerialūs liudijimai, su kuriais gali tapatintis Lietuvos gyventojai ir jos svečiai.

Muziejaus veikloje vyrauja ir Priekulės istorijos tema, kurioje pristatoma miestelio praeitis, kultūra, architektūra, religija ir kiti svarbūs gyvenvietės vystymosi ir išskirtinumą apibrėžiantys aspektai. Priekulė pirmą kartą paminėta rašytiniuose šaltiniuose 1540 metais, kaip nedidelė kelių sodybų gyvenvietė. Jos pavadinimas kildinamas nuo tuometinio seniūno Luko Priekulio pavardės. Neužilgo susikūrė ir pirmasis Priekulės dvaras, turintis kulminio teisę. O jau 1587 m. Priekulėje įsteigta evangelikų liuteronų parapija - pirmoji šios konfesijos parapija Klaipėdos rašte. Priekulė slenkant amžiams keitė savo vaizdą, o aukso amžiumi tapęs XIX a. laikotarpis įtvirtino gyvenvietės suklestėjimą ne tik regioniniu, bet ir nacionaliniu lygiu. Gintaro kasimas (dar prieš atrandant Juodkrantės lobį), spaustuvių veikla (pirmoji poligrafijos mokykla Lietuvoje), knygnešystė, dvarų įvestos naujovės, kiti ekonominiai veiksniai, kaip geležinkelio ir pašto stočių kūrimas, suteikė Priekulei kurti savo, kaip unikalios Klaipėdos krašto gyvenvietės vaizdinį. Pabrėžtina, jog stipriai germanizuojama gyvenvietė išsaugojo savo lietuviškumą. Siekiama, jog būsimoje ekspozicijoje Priekulės miesto išskirtinumas atsiskleis per rodomus eksponatus ir jų istorijas.

Siekiama, kad kiekvienas Muziejuje apsilankęs žmogus galėtų suvokti, kas šiuo metu svarbu jam, jo valstybei ir regionui, kuo mes esame išskirtiniai ir kas mus vienija, kuo galime didžiuotis, su kokiais uždaviniais susiduriame, ko galime pasimokyti iš istorijos, kaip ji mus gali įkvėpti, o svarbiausia, istorijos pažinimą pateikti ne tik klasikiniu būdu, bet išplėsti tarpdisciplininiais tyrimais ir metodais.

Muziejaus reprezentuojamos temos – rezistencinis judėjimas, tremtis ir senoji Priekulė.

Muziejus atskleidžia, kokias vertybes atsinešame iš praeities ir kokiomis remdamiesi projektuojame savo ateitį. Muziejus nori būti skirtingų požiūrių ir atminčių susidūrimo bei diskusijų vieta, padėti gydyti istorines žaizdas ir burti glaudesnę pilietinę visuomenę.

Pagrindinės lankytojų grupės – moksleiviai, kariai, tremtiniai ir šeimos, – tai žmonės, kurie apsilankę muziejuje nori daugiau sužinoti apie Lietuvos istoriją, trėmimus ir kovas dėl valstybingumo bei nepriklausomybės ir pagrindinius kovos herojus, jų motyvaciją apsispręsti. Pagrindinė žinutė – „Ir

šviesa, ir tiesa, mūs žingsnius telydi“, iš kurios kyla ir Muziejaus užduotis – pasirūpinti, kad kiekvienas lankytojas suvoktų save kaip Lietuvos valstybingumo istorijos dalelę ir gebėtų suprasti, kuo jis pats gali prisidėti prie sėkmingos Lietuvos ateities ir laisvės.

II SKYRIUS EKSPOZICIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Naujosios ekspozicijos tikslas – inovatyviai pristatyti pokario laisvės kovų ir tremties istoriją Klaipėdos rajone, formuoti istorinę atmintį, atskleisti senosios Priekulės istoriją. Temas pristatyti atsižvelgiant į šiuolaikinę visuomenę, naudojant muziejaus artefaktus, iliustruojant jais istorijos pavyzdžius, kurie ugdytų visuomenės patriotiškumą bei pilietiškumą.

Suprasdamas atsakomybę, Muziejus siekia:

- išsaugoti ir atskleisti mūsų istorijos išskirtinumą, kuris slypi už daugelio žmonių likimus pakeitusio karo, Nepriklausomybės kovų, pasipriešinimo ir karių, tremtinių kasdienybės istorijų.
- padėti lankytojams geriau suprasti valstybėje vykstančius procesus.
- reprezentuoti turtingą Priekulės miestelio istoriją, atskleidžiant jos didelę svarbą regiono vystymuisi.

Ekspozicijos uždaviniai:

- įprasminti ir atspindėti pokario Lietuvos laisvės kovas ir tremtį, jų istoriją, pasakoti jas per žmonių patirtį, leidžiančias pajusti asmens ir valstybės santykį;
- kalbėti apie valstybės raidą bei šiuo metu vykstančius pokyčius, juos aiškinti praeities kontekste, kad būtų suvokiama šiandienė Lietuva;
- kurti atvirą ir įtraukiančią ekspoziciją, kurioje lankytojai būtų skatinami pasidalinti savo vizijomis ir kalbėtis, dalintis įžvalgomis ir klausimais;
- suteikti galimybę įsijausti į pokario laikų atmosferą ir suvokti, kaip ši istorinė praeitis formavo Lietuvos tautą, valstybę;
- atspindėti senosios Priekulės kultūrinę, socialinę ir etninę įvairovę.

III SKYRIUS EKSPOZICIJOS KONCEPCIJOS IR SPRENDINIŲ REIKALAVIMAI. EKSPOZICIJOS STRUKTŪRA

Nuolatinė Muziejaus ekspozicija turi turėti aiškų ryšį su rezistenciniu judėjimu, tremtimi, įkomponuojant muziejaus pastato istoriją, jos kaitą slenkant laikotarpiams. Taip pat lankytojai ekspozicijoje turi jausti senosios Priekulės istoriją ir jos ryšį, tapatumą su Lietuvos tauta. Siekiama, kad lankytojas nuo pirmųjų žingsnių muziejaus teritorijoje ir visos ekspozicijos apžiūros metu patirtų nuoseklų, įsimenantį pristatymą.

Ekspozicijos temos pagal galimas Muziejaus patalpas ir erdves (siūlomas patalpų išdėstymas pateikiamas Techninės specifikacijos 10 priede):

1. Rezistencija Klaipėdos rajone

1.1. Struktūra (žemėlapiai)

Klaipėdos rajono teritorijoje veikė Žemaičių apygardos Kardo rinktinės (Vygimanto, Kaributo, Briedžio būriai) ir Kęstučio apygardos Butigeidžio rinktinės (Rambyno-Pilies ir Geležinio Vilko būriai) junginiai.

Endriejavo apylinkėse 1950 m. veikė *Žemaičių* apygardos *Šatrijos* rinktinės Tonio būrys.

1.2. Bunkeriai bei slėptuvės ir būtis juose (daiktai, nuotraukos, dokumentai)

Jų buvimo vietos buvo ypač griežtai slepiamos. Nė vienas bunkeris nėra išlikęs. Tipinis bunkeris dažniausiai buvo miške – požeminis, rečiau antžeminis, dažniausiai keturvietis, įlipimas per angą viršuje. Būta jų ir gyvenamuose, ūkiniuose ar kitos paskirties pastatuose. Be jų buvo slėptuvių bei ankstyvajame laikotarpyje palapinių stovyklų pamiškėse, miško laukymėse. Paprasčiausia slėptuvė – landa šiene ar šiauduose. Visi partizanai turėjo uniformas, siuvo žiemos aprangą, naudojo antsiuvus ir kitą ekipotę. Maistu aprūpindavo gyventojai, ryšininkai, rėmėjai.

1.3. Meilė (nuotraukos, prisiminimai)

Partizanai kovojo miškuose, o namuose likdavo jų šeimos. Partizanų šeimos dažniausiai buvo ištremiamos. Moterys eidavo pas mylimuosius į mišką ir kartu kovodavo, o neretai ir vaikai ten gimdavo. Žinomi atvejai kai žūdavo nėščios partizanės. Žuvus tėvams, vaikus priglausdavo giminės, artimieji, kartais svetima pavarde. Kitų vaikų likimas neaiškus.

1.4. Suėmimai, tardymai (audio įrašai)

Retas partizanas pakliūdavo KGB į nagus. Dažniausiai ryšininkai, rėmėjai.

1.5. Partizanų kova (nuotraukos, dokumentai, daiktai)

Šiame krašte intensyvios kovos nevyko. Buvo vienintelis didesnis mūšis, kai 1948 m. paėmė parai Veiviržėnų miestelį. Dažniau vykdavo nedideli išpuoliai prieš KGB, NKVD darbuotojus, stribus, pavienius asmenis. Susišaudymo metu partizanai kovojo iš paskutiniųjų jėgų. Žinojo, kad pakliuvus saugumui, laukia žiaurūs kankinimai. Todėl dažniausiai pasirinkdavo savanorišką mirtį. Kita kovos forma buvo platinama spauda. Spaudą sudarė informaciniai lapeliai, kelių lankų laikraštukai, atsišaukimai. Laikraščiuose būdavo politinė apžvalga, poezijos, literatūros skyreliai, pasitaikydavo karikatūrų. Tarpusavyje bendraudavo raštelių pagalba.

1.6. Ryšininkai, rėmėjai (nuotraukos, prisiminimai)

Ryšininkai buvo tie žmonės, kurie padėjo partizanams palaikyti ryšį su išoriniu pasauliu. Tai jie nešdavo žinias iš būrio į būrį, platindavo partizaninę spaudą, atlikdavo kitus pavedimus. Jie priimdavo partizanų priesaiką, gaudavo slapyvardį. Rėmėjais galėjo būti kiekvienas gyventojas, parėmęs maistu, pinigais, suteikęs nakvynę ir kt. Jie neturėjo slapyvardžių, nepriimdavo priesaikos.

1.7. Partizanų palaikų paieškos, įamžinimas (nuotraukos, dokumentai, daiktai)

LPKT klubo „Tremtinys“ Klaipėdos rajono filialo iniciatyva, pagal žmonių liudijimus, surengta žuvusių partizanų užkasimo vietų paieška Gargždų parko rytiniame pakraštyje. 1946 – 1953 m. šiame Gargždų miesto Poilsio parke buvo užkasami nužudyti *Žemaičių* apyg. *Kardo* rinktinės partizanai. Buvo gauti reikiami leidimai, ir kasinėjimo metu 1989 m. spalio mėn. parko nuokalnėje nustatytos 6 kapadubės su žuvusiųjų palaikais, kasinėtos 3. Jose rasti 5 palaikai apytiksliai atpažinti, remiantis žuvusių partizanų artimųjų liudijimais, žiniomis apie žuvusių partizanų fizinius duomenis.

Į Priekulės valsčiaus (vėliau rajono) NKVD-MVD-MGB skyriaus kiemą 1945–1954 m. iš Priekulės valsčiaus (vėliau rajono) įvairių vietų buvo gabenami per MGB Kretingos apskrities, Priekulės skyrių

baudžiamąsias operacijas žuvusių partizanų kūnai. Po kelių dienų ar savaitių niekinimo juos užkasdavo už pastatų esančiame 6 arų sodo sklype. Pagal artimųjų liudijimus, atliktus istorinius tyrimus ir iš Genocido centro gautas papildomas žinias iš archyvinių saugumo dokumentų, galima spręsti, kad šioje teritorijoje buvo niekinti 80 partizanų palaikai. Kiek jų užkasta šioje teritorijoje, nėra žinoma. Priekulės l. k. randasi partizanų masinė kapavietė, kurioje buvo rasti partizano palaikai. Veiviržėnų saugumo būstinės kieme vyko partizanų palaikų paieška. Partizanai įmažinti, statant įvairius paminklus bei ženklus. Tai artimųjų pastatyti paminklai, genocido centro tipiniai atminimo ženklai.

2. Tremtis Klaipėdos rajone

2.1. Tremtiniai (trėmimo ypatumai, kryptys, mastai, buitis ir darbas, papročių išsaugojimas, kultūra ir kūryba bei švietimas, netektys, grįžimas)

Trėmimo ypatumai kryptys, mastai (žemėlapis, schema, statistika, nuotraukos, daiktai)

Trėmimų organizatoriai vengė viešumo. Visi su trėmimais susiję dokumentai buvo įslaptinti. Patys trėmimai vykdavo naktimis, paryčiais. Numatytas aukas kareiviai ir sribai apsupdavo jų sodybose. Atimdavo dokumentus. Paskui vežimu, kurį lydėdavo enkavedistai ir sribai, veždavo į didesnį miestelį, iškur ištremiamųjų grupę, saugomą ginkluotų sargybinių, sunkvežimiais išgabendavo į artimiausią geležinkelio stotį. Žmonės, sugrūsti į gyvulinius vagonus, riedėjo per visą Lietuvą. Pakeliui, sustojimo punktuose, dar buvo prikabinami vagonai, kol susidarydavo reikalingas sąstato vagonų skaičius.

1941 m. birželio 14 d. iš Klaipėdos rajono buvo ištremti daugiausia mokytojai, tarnautojai, ūkininkai, darbininkai. Trėmimo metu šeimos buvo atskirtos. Moterys, vaikai, senoliai keliavo į tremtį, o šeimų galvos - vyrai išsiųsti į lagerius. Daugiausia atskirtų nuo šeimų vyrų tremtinių atsidūrė Krasnojarsko krašto Rešotų lageryje bei Molotovo sr. lageryje Pokario trėmimo metu šeimos nebuvo išskiriamos

1945–1953 m. Klaipėdos rajono gyventojai buvo ištremti į 3 kraštus, 25 sritis bei 12 įvairaus pavaldumo respublikų. Iš Klaipėdos rajono vienuolikos seniūnijų 1941 – 1953 metais buvo ištremti 2784 gyventojai.

Buitis ir darbas (nuotraukos, daiktai, dokumentai)

Iš Lietuvos į atokius SSSR regionus nuvežti tremtiniai dažniausiai buvo apgyvendinami barakuose arba pas vietos gyventojus. Buvo ir taip, kad jokio būsto nebuvo. Greitosiomis turėjo susiręsti patys. Kelios šeimos turėdavo grūstis vienoje mažoje patalpoje. vietos gyventojams būdavo pasakoma, jog atvežami banditai ir nusikaltėliai. Pasai, kiti dokumentai iš tremtinių buvo atimti dar Lietuvoje. Tremties vietose vyko savotiški vergų turgūs. Suvažiavę vietinių miško verslovių viršininkai, tarybinių ūkių direktoriai, kolūkių pirmininkai beteisus tremtinius apžiūrėdavo tarsi kokius darbinius arklius ir pasidalindavo. Sunkiems miško darbams reikėjo stiprių vyrų ir sveikų moterų. Paliegę seneliai, motinos su vaikais dažniausiai patekdavo į kolūkius, tarybinius ūkius. Taip pat pavieniai tremtiniai dirbo retųjų metalo kasyklose. Dirbo sunkiai, nuo ankstauro ryto iki vėlaus vakaro – po 15–16 valandų. Dienos maisto norma nedirbančiam buvo 200 gramų, dirbančiam – 400 gramų, o pati didžiausia – 600 gramų. Pirmi metai buvo labai sunkūs, trūko maisto. Parėję iš darbo tremtiniai krisdavo į lovas kaip akmenys. Visi vaikai – vietiniai ir tremtinių – nuo 13–14 metų privalėjo dirbti. Už darbą nemokėdavo, bet išimčių buvo. Kas savaitę tremtiniai privalėjo atsižymėti komendantūroje. Be to, komendantas dirbančiuosius vertė pasirašyti valstybinių paskolų obligacijas. Tik po Stalino mirties gyvenimas kiek pagerėjo – dažnas turėjo erdvesnį butą ar namą, pasodybinį sklypelį, augino gyvulius.

Tremtinių apranga žiemos metu dažniausiai būdavo vatinė šimtasiūlė, veltiniai ar batai, ant galvos ausinė kepurė ar skara moterims. Veltiniai atšiauriu oru buvo universali avalynė – netrynė, nespaudė, į didesnius galima buvo kojas apvynioti autais ar apsimauti šiltas kojines., taip pat avėjo kailiabačius. Vasarą apranga buvo įvairesnė – vyžos ir naginės, auliniai batai, bateliai. Vasarą labai puolė vabzdžiai kraujasiurbiai. Tad nuolatinė „puošmena“ buvo ant galvos maunamas apsauginis tinklelis nuo uodų ir mašalų. Išveiginius drabužius dažniausiai siūdinosi patys ar pas siuvėjus, taip pat nusipirkdavo.

Papročių išsaugojimas (nuotraukos, daiktai, dokumentai)

Viešojoje erdvėje buvo vartojama rusų kalba. Šeimose kalbama lietuviškai Tėvai netoleruodavo ir neleidavo vaikams stoti į spaliukus, pionierius ar komjaunuolius. Tremtiniai šventė visas religines šventes, žinoma, prie labai skurdaus stalo. Kartais tik riekė juodos duonos, cukraus plytelė ir vanduo. Bet visada jas lydėjo malda ir vyresniojo šeimos nario pamokomasis žodis, gaudūs prisiminimai apie tėvynę ir pagal galimybes religinės apeigos. Lietuvių bendruomenėse kunigai buvo labai laukiami. Jie atlikdavo dvasininko priedermę – krikštijo vaikus, tuokė poras, klausydavo išpažinčių, laidavo mirusius. Kunigai pėstute ar važiuoti per šalčius ir pūgas sukardavo ne vieną šimtą kilometrų, kol pasiekdavo atokias lietuvių tremtinių bendruomenes, dažnai rizikuodami gyvybe. Kai gyvenvietėje nebuvo kunigo, kai kurias apeigas atlikdavo žemesnio rango bažnyčios tarnas ar bent kiek tuos dalykus išmanantis tautietis. Tremtiniai savo trobose įrengdavo altorių, čia kunigai laikydavo mišias. Šventė ne tik religines šventes, bet ir kalendorines – mamos dieną, kapinių dieną, žolines ir kt. Skirtingos konfesijos laikėsi savų papročių. Vestuvėse jaunoji rengdavosi tiek tradiciniais, tautiniais, tiek paprastais rūbais – priklausė nuo situacijos. Nesant kunigui, tuokdavosi civilinėje metrikacijoje, o vėliau pagal bažnytines apeigas. Visa tai buvo atkartojama krikštijant vaikus. Atvykus kunigui buvo krikštijami ir komunikuojami vaikai.

Kultūra ir kūryba bei švietimas(nuotraukos, daiktai, dokumentai)

Tremtyje vaikai mokydavosi. Pagrindinės lavinimosi pakopos – pradinė, septynmetė, dešimtmetė. Vėliau važiuodavo į didesnius miestus, įstodavo į technikumus, aukštesniąsias ar aukštąsias mokyklas. Kur buvo susitelkusios didesnės lietuvių gyvenvietės, burdavosi tautinių dainų, šokių rateliai, pučiamųjų orkestrai, kapelos. Gabūs ar net specialų išsilavinimą turintys lietuviai mokė tautiečius lietuviškos muzikos, dainų ir šokių. Tautinius drabužius siūdavo patys. Po sunkių darbų lietuvės moterys vakarais atrasdavo valandėlę rankdarbiams. Dažniausiai pilnaviduriu siuvinėjimu siuvinėdavo lovatieses, patalynę, sieninius paveikslus, užtiesalus. Puošdavo juos kiauraraščiu. Ypač populiarios buvo servetėlės, siuvinėtos spalvotais siūlais kryželiu arba pilnaviduriu siuvinėjimu. Iš lininių siūlų vąšeliu nerdavo staltieses. Ant sienos kabinamuose užtiesaluose išsiuvinėtos lietuviško darželio gėlių girliandos ir patriotinio turinio užrašai. Aliejiniais dažais tapyti religinio turinio paveikslai, drobulės, dėtuvės. Gyvendamos tolimuose kraštuose, lietuvaitės nusižiūrėdavo ir kopijuodavo patikusius tos vietovės tautos ar atvykusių kitataučių tremtinių rankdarbius. Darydavo, papuošalus kalėdinei eglutei, gamindavosi baldus ir kitus namų apyvokos reikmenis. Rašydavo liaškus: ant beržo tošies, trikampių, atvirlaiškių, siūsdavo savadarbius atvirukus, piešinius.

Netektys (nuotraukos, daiktai, dokumentai)

1941 m. tremtyje mirė 10 Klaipėdos rajono gyventojų - kas penktas tremtinys. 1945 – 1953 metais ištremti gyventojai tremtyje išbuvo iki 6 – ojo dešimtmečio pabaigos. Per šį laikotarpį mirė 312 žmonių. Kiekviena tremtinių gyvenvietė turėjo savo kapines. Buvo minimos Vėlinės. Daug tremtinių mirė nuo išsekimo, ligų, nelaimingų atsitikimų darbe ar buityje. Neretai taigoje sudraskydavo laukiniai žvėrys.

Tradiciškai vykdavo laidotuvių eisenos. Atgimimo laikais buvę tremtiniai ar jų palikuonys vyko į Sibirą ir kitas tremties vietas parsivežti artimųjų palaikų.

Grįžimas (nuotraukos, daiktai, dokumentai)

Po Stalino mirties, nuo 1955 m. iki 1958 m. didžioji dalis tremtinių grįžo į Lietuvą. Tačiau tėvynėje jų niekas nelaukė. Dažnai rado išdraskytus, nugriautus ar nusavintus ūkius, jų sodybose gyveno partiniai aktyvistai, stribai, buvę kaimynai ar šiaip svetimi žmonės. Neretai jose buvo įkurdintos kolūkių ar tarybinių ūkių kontoros. Tik pavieniai tremtiniai grįžo į gimtąsias sodybas. Dauguma kurį laiką glausdavosi pas gimines ar gerus pažįstamus, kol prisiregistruodavo. Milicijos poskyriai vengė tremtinius registruoti, siūlė važiuoti kur nors kitur – į Latviją, Baltarusiją, Kaliningradą.

2.2. Politiniai kaliniai – „antisovietiniai elementai“ (kryptys, mastai, lageriai; suėmimai, tardymai; darbas, būtis)

Kryptys, mastai (žemėlapis, atsiminimai, nuotraukos, dokumentai, statistika)

Sulaikyti ir suimti žmonės patekdavo į dvejopus lagerius – GULAG'o ir SSRS NKVD specialiuosius patikrinimo – filtravimo lagerius (PFL). Į filtracinius lagerius 1944–1948 m. buvo išvežti Klaipėdos rajono žmonės, kilę daugiausia iš Mažosios Lietuvos ir aplinkinių kaimų. 1944 m., kai frontas priartėjo prie Klaipėdos krašto, rajono gyventojai buvo pradėti vežti į Karelijos lagerius – Belomorsko, Medvežjegorsko, Segezės lagerius, kur atstatinėjo karo metu sugriautą J. V. Stalino vardo Baltosios – Baltijos jūros kanalą (Belomorkanalas). 1944–1948 m. daugiausia rajono gyventojų išvežta į Komijos ASSR lagerius, taip pat buvo kalinami Kazachijos SSR, Archangelsko, Jusvos, Leningrado, Magadano, Permės, Tiumenės sričių ir Chabarovsko krašto lageriuose.

Suėmimai, tardymai

Suimtieji – tai įvairių socialinių sluoksnių asmenys- mokytojai, valstiečiai, tarnautojai, namų šeimininkės, studentai, moksleiviai ir kt. Taip pat įvairių tarpukarinių taikių ir sukarintų organizacijų atstovai, įvairių konfesijų kunigai, kariškiai ir pan. Pokario rezistencijos dalyviai – partizanai, ryšininkai, rėmėjai. Po suėmimo vyko tardymai, kurių metu suimtieji buvo kankinami įvairias būdais. Po visų tardymų kaliniai laukdavo teismo nuosprendžio, po kurio etapais keliaudavo į paskirtą lagerį. Beje, būdami kalėjimuose kaliniai sukdavo įvairių darbų – rankdarbių, drožinių.

Darbas, būtis (nuotraukos, daiktai, dokumentai)

GULAG'o lageriai nebuvo paprastos kalinių laikymo vietos atkampiose atšiauriose vietovėse. Politiniai kaliniai dirbo sunkiausius ir pavojingiausius darbus. Be to, siekta juos moraliai palaužti. Apytikriais duomenimis, tokiuose lageriuose žuvo kas trečias politinis kalinys lietuvis. Kaliniai buvo sekami ir prižiūrimi tiek lagerio, tiek darbo zonose. Į darbą lydėdavo karinis konvojus. Neįvykdžius numatytų išdirbių normų, įkalindavo vidiniuose lagerių kalėjimuose. Kaliniai privalėjo dėvėti drabužius su asmeniniais numeriais. Per metus galėjo parašyti tik du laiškus. Lageryje maitindavo du kartus. Per metus galėjo gauti tik du siuntinius. Lageriuose kaliniai mirdavo kasdien. Priežastys – ligos, distrofija, žudynės, nelaimingi atsitikimai darbe. Be to, kiti kaliniai, nepakeldami sunkaus gyvenimo, patys save žalojo, taip tikėdamiesi ištrūkti iš lagerio.

3. Senoji Priekulė

3.1. Nuo Paminijo iki Priekulės (žemėlapiai, daiktai)

Priekulė buvęs bažnytkaimis Klaipėdos apskrityje, Minijos upės dešiniajame krante, 20 kilometrų į pietryčius nuo Klaipėdos. Apylinkės gyventos nuo seno – rasta naujojo akmens amžiaus gyvenvietės liekanos, senųjų gintarinių dirbinių, 2 romėniškų monetų dideli lobiai, naujojo geležies amžiaus įkapių, didžiulis III–XII a. kapinynas. Pagal turimus duomenis Priekulė nuo XVI iki XX a. vidurio klostėsi kaip administracinis, dvasinis, prekybinis centras

3.2. Keliai, ryšiai, architektūra (žemėlapis, nuotraukos)

Ypatingą Priekulės plėtrą lėmė ir jos „mazginė“ padėtis – čia kryžiuosiai keliai bei laivybai naudota Minijos upė. Spėjama, kad XVI a. pradžioje, gal ir anksčiau dabartinės Priekulės gyvenvietės vietoje buvo dviejų svarbių kelių sankryža. 1846 m. Priekulę perkirto visai nauja kryptimi nutiestas plentas iš Klaipėdos, vėliau nutiestas iki Tilžės.

XIX a. pabaigoje nutiestas geležinkelis Klaipėda–Tilžė mažiau palietė gyvenvietės istorinį branduolį, perkirsdamas tik kelią į pamarį. Priekulės geležinkelio stoties pastatai baigti statyti 1875 m. Priekulėje buvo nutiestas platusis, o vėliau ir siaurasis geležinkelis. Taip pat geležinkelis kirta Minijos upę – per ją buvo nutiestas tiltas. pastatytas 1872–1875 metais. Dar vienas geležinkelio tiltas, esantis Stragnų k. teritorijoje, kertantis Piktvardės upelį, pastatytas taip pat 1875 m. Didysis Vymerio tiltas 1886 m. pastatytas ties senąja Minijos. Piktvardės upelį kerta Perkaso tiltas, pastatytas 1910 metais. 1885 m. dvarininkas Gleichas pastatė Priekulės paštą. Iki tol pašto stotis veikė Minijos karčemoje. 1881 m. įrengta telegrafo stotis. 1902 m. pradėjo veikti telefonas.

Jau XVI a. Priekulėje buvo statomi įvairūs pastatai. Daugiausiai pastatyta gyvenvietės ekonominio suklestėjimo laikais – XIX a. pabaigoje bei XX a. I-oje pusėje. Priekulės miesto centrui ir pagrindinėms gatvėms būdingas būdingas perimetrinis pastatų išdėstymas pagal gatvės liniją, juos blokuojant tarpusavyje arba paliekant praėjimus ar pravažiavimus tarp jų. Rytprūsiams būdinga architektūra neabejotinai būdinga ir Priekulės pastatams, kuriems įtakos turėjo įvairūs profesionaliosios architektūros stiliai – gotika, renesansas, barokas, klasicizmas, istorizmas, eklektizmas, modernas, tautinė architektūra, konstruktyvizmas, funkcionalizmas.

3.3. Teisėsauga (nuotraukos, dokumentai)

Priekulės valsčiaus teismo sodyba įsikūrė XIX a. I-oje pusėje. Iki tol teisėsaugos funkcijas vykdė karališkojo domeno justicijos valsčiaus amtmonas. 1849 m. Priekulėje įkurta Klaipėdos apskrities teismo komisija. Buvo paskirtas teisėjas ir sekretorius bei keli pavaldiniai. 1913 m. Priekulėje veikė valsčiaus teismas, kalėjimas, teismo antstolis, dirbo advokatas ir notaras. Be teismo Priekulėje veikė du policijos postai – pietinis ir šiaurinis. Žandarai ne tik dirbo, bet ir gyveno čia. Teisinę pagalbą gyventojams teikė Priekulėje dirbę advokatai.

3.4. Ekonomika, prekybiniai mainai (žemėlapis, nuotraukos, dokumentai, schemas)

Ekonominio gyvenimo dalyviai – karčemos, dvarai, prekybos ir gamybos įmonės, įstaigos, organizacijos, pavieniai asmenys, netgi bažnyčia. Prekybiniai mainai Priekulėje, esančioje prie pagrindinio kelio iš Klaipėdos į Šilutę, Tilžę, turėjo vykti seniai, gal nuo XVII a. pr. Pačioje Priekulėje stovėjo Urbano Jagentoifelio kulmiškoji karčema, kurios savininkai keitėsi, kol 1759 m. dvarą ir karčemą įsigijo Johanas Fridrichas Gleichas. XIX a. pagrindinės kulminio dvaro savininkų pajamas sudarė nuompinigia už abi Priekulėje esančias karčemas bei mokestis už naudojimąsi turgumi. Nuo

1862 m. turgaus aikštėje vykdavo žemės ūkio technikos parodos ir mugės. XX a. pradžioje šiaurinėje aikštės kraštinėje stovėjo turgaus halė ir buvo prekiaujama žemės ūkio produktais, įvairiais smulkiais dirbiniais į pietvakarius nuo jos, tarsi praplatintoje gatvėje tarp dviejų karčemų buvo gyvulių (arklių) turgus. Arčiau kryžkelės buvo prekiaujama žuvimi. Palei pietinį aikščių pakraštį stovėjo prekybos paviljonai. Trečiadieniais vykdavo kas savaitiniai turgūs, o kasmet meturgiai. Be to 1885 m. dvaras pastatė paštą, kuris irgi davė pelno. Gleibų šeima dvarą valdė iki 1910 m.

Priekulės kilmingasis dvaras išsivystė iš 1644 m. įkurtos krašto prižiūrėtojo kameryro sodybos. 1723 m. šią pareigybę panaikinus, sodyba su tarnybine žeme atiteko įkurtam Priekulės valsčiui kaip nuomojamas dvaras. Dvaro sodyba buvo patogioje vietoje, ties perkėla per Miniją, greta kelio į Stragnus. XVIII a. dvarą nuomojo valsčiaus amtmonai Arnoldas, tėvas ir sūnus Posernos. XIX a. dvarą iš varžytinių pirkė įvairūs asmenys, o 1850 m. jį iš varžytinių įsigijo apskrities viršininkas Hermanas Šperberis. Jis 1866 m. dvarui išrūpino karališkąją privilegiją, suteikusią riteriškojo dvaro rangą. Pagrindinė veikla, matyt, buvo žemės ūkis, bet minima, kad 1856 m. pardavė ties Pempiais iškasto gintaro už 2000 talerių. Dvarą paveldėjęs sūnus Kurtas Šperberis XIX a. pabaigoje pastatė dvaro garinę spirito varyklą, skalbyklą, arklides, kiaulidę, kluoną, karvidę, svirną, kumetyną, smuklę. Be to, vykdė žemių kultūrinimą, drenavimą, užsodino mišką nuo geležinkelio stoties iki Vilhelmo kanalo. 1885 m. dvarui priklausė dvaro sodyba, Braciškių palivarkas, Plikurių palivarkas, Strykio palivarkas, Priekulės geležinkelio stotis. Dvaras vertėsi olandų veislės galvijų auginimu, veislininkyste. Pagal valdytos žemės plotą buvo didžiausias Klaipėdos apskrityje ir turtingiausias, mokėjęs didžiausius žemės mokesčius.

Be dvarų, tiek pačioje Priekulėje, tiek jos apylinkėse tarpukaryje veikė apie gausybę įvairių prekybos, maitinimo, apgyvendinimo, pramogų, medicinos įstaigų, gamybos įmonių, tame tarpe bankai ir taupomosios kasos, pavienių amatininkai.

3.5. Konfesijos, koplyčia-mauzoliejus, surinkimai (žemėlapis-schema, nuotraukos, dokumentai)

Į Priekulę atkeliavo ir įsitvirtino šios krikščionybės kryptys: katalikybė ir liuteronybė. Pagal 1644 m. bažnyčių vizitacijos protokolą jau 1287 m. Vokiečių ordino laikais Priekulėje stovėjusi katalikų koplyčia.

Evangelikai. Evangelikų liuteronų parapijos statusas Priekulės ben-druomenei suteiktas 1587 m. Jau tuomet stovėjo bažnyčia. 1688 m. buvo pradėta statyti nauja bažnyčia, kuri baigta 1697 m. Tai buvo plytinė, bebokštė, ištęsto stačiakampio formos, su giliais rūšiais, bei atskira varpine bažnyčia. XIX a. pabaigoje po buvo pristatytas maždaug 40 metrų bokštas su laikrodžiu. Einant II pasauliniam karui į pabaigą, sovietų kariai 1944 m. bažnyčią padegė, susprogdino jos bokštą. 1957 m. nugriauti didžiosios evangelikų liuteronų bažnyčios mūrai, buvusi tvora aplink šventorių, išdraskyti kapai, vėliau suformuotas šis skveras. Per stebuklą išlikęs kilmingojo dvaro amtmono Jakobo Franco Posernos akmeninis antkapis, papuoštas herbu ir įrašyta informacija apie palaidotąjį ir jo gyvenimo kelią. Simboliniai bažnyčios pamatai ir altorius pastatyti pagal Marijos ir Martyno Purvinų projektą 1992 m. Dabartinė bažnyčia įsikūrusi buvusiuose parapijos namuose

Baptistai.

XIX a. viduryje Priekulėje buvo tik keli baptistai. 1864 m. gruodžio 8 d. 180 baptistų, prieš tai priklausę Klaipėdos bendruomenei, įkūrė Priekulės baptistų bendruomenę, kurią sudarė tik vokiečiai. Priekulėje tenykštė koplyčia buvo pastatyta 1914 m., o pašventinta 1915 m. maldos namus pastatė 1923 m. XX a. 4 dešimtmetyje baptistų bendruomenei vadovavo mėsinkininkas Richardas Mankus.

Katalikai

Priekulėje katalikų bendruomenė susikūrė Lietuvos nepriklausomybės metais. Šv. Antano Paduviečio bažnyčia Priekulėje pastatyta kun. Nikodemo Petkaus pastangomis. Bažnyčia buvo pradėta statyti 1937 m. pavasarį, o pašventinta. 1938 m. liepos 3 d.

Mėlynojo kryžiaus draugija arba Blaivystės draugija.

Priekulėje stovėjo nedideli Mėlynojo kryžiaus draugijos arba Blaivystės draugijos maldos namai, įkurti gal XIX a. pabaigoje, o gal XX a. pradžioje. Draugijos tikslas – kovoti su girtavimu. Jos nariai raštiškai įsipareigodavo negerti nė lašo svaigiųjų gėrimų, išskyrus vaistus ir Šv. Vakarienes vyną. Rengė surinkimus. Priklausė evangelikų liuteronų konfesijai.

Koplyčia-mauzoliejus

Koplyčia pastatyta, kai katalikų Priekulėje buvo itin mažai. Kas ją pastatė vėlgi nelabai aišku. Minimas Bronackis ir dvarininkas Mitelštetas. Teigiama, kad mirusiųjų palaikai buvo koplyčios-mauzoliejaus rūsyje, o viršuje buvo įrengta nedidelė koplyčia pamaldoms. Pokaryje koplyčia buvo nuniokota: išplėštas mauzoliejus, išniekinti palaikai, išdraskytas koplyčios vidus. Dabar sutvarkyta ir pritaikyta kultūros reikmėms.

Surinkimai

Giliai sudvasintas lietuvininkų religinis judėjimas, atsiradęs XVIII a. II-oje pusėje, o XIX a. dėl vykstančių vokietinimo procesų, pasidaręs neatskiriama lietuvių valstietijos kulto apeigų dalimi. Pamaldos vykdavo šventadieniais privačiuose namuose, jas vedavo sakytojai, paprasti žmonės, turį gerą iškalbą. Priekulės apylinkėse veikė klimkiškių surinkimininkų šaka, pavadinta vadovo Klimkaus Grigelaičio vardu. Įdomi smulkmena – pasibaigus pamaldoms buvo atliekami savotiški burtai. Tam naudodavo burteles – tai 100 makštelėse saugomų nedidelio formato kartono kortelių su biblijos ištrauka ar giesmės posmu.

3.6. Spauda (nuotraukos, dokumentai)

Priekulės pirmąją spaustuvę Elniškės kaime 1865 m. įkūrė Johanas Francas Šrėderis. Leido vien tik lietuvišką literatūrą – lietuviškus kalendorius, religinio turinio knygas kaimui. Uždirbus lėšų ir nupirkus didesnę ūkį, prieglauda ir spaustuvė 1868 m. persikraustė į Gropiškius. Per dešimtmetį išspausdino beveik 50 lietuviškų knygų: daugiausia religinių, kalendorių, kelis paties parašytus mokyklinius vadovėlius, leido vieną laikraštį lietuvių-vokiečių kalbomis. 1875 m. J. Šrėderį paskyrus Klaipėdos apskrities mokyklų inspektoriumi, spaustuvę nusipirko Jurgis Traušys., kuris 1886 m. pastatė naują mūrinę spaustuvės pastatą Drukiuose. Įmonėlei pakako dviejų salių ir sandėlio. Iki 1918 m. veikusi spaustuvė išspausdino 222 knygas ir 8 periodinius leidinius. Abiejų spaustuvininkų išleisti leidiniai iškėlė Priekulę į 4 vietą tarp Mažosios Lietuvos miestų.

3.7. Švietimas (nuotraukos, dokumentai)

Pirmoji parapinė mokykla veikė jau 1590 m. o XVII a. buvo atidaryta parapinė mokykla prie bažnyčios. Tokių mokyklų pagrindiniais mokytojais buvo kunigų padėjėjai precentoriai, beje, kaimo mokyklose šulmistras vadinti. XIX a. pradžioje suformuotas naujas mokyklų tipas – liaudies mokykla. Liaudies mokyklą lankė 6–14 metų vaikai bei paaugliai, mokymas truko 8 metus, o mokė juos seminarijas baigę pedagogai. Religinį mokymą pakeitė bendrieji ugdymo dalykai. Be mokslo žinių, pabrėžtas moksleivių valios, charakterio formavimas, o XIX a. pabaigoje Prūsijai tapus Vokietijos imperijos dalimi – ir

germaniškojo patriotizmo diegimas. 1938 prie bažnyčios pastatyta erdvi 3 aukštų mokykla. Po karo mokykla buvo paversta sandėliu.

Kulminio dvaro pastate iki 1939 m. veikė privati mokykla. Daugelis priekuliškių norėjusių lankyti aukštesniasias mokyklas Klaipėdoje ar Šilutėje, paprastai mokydavosi šioje mokykloje. Priekulės pradinė mokykla buvo netoli Priekulės, už geležinkelio pervažos, šalia kelio link Drevernos. Pastatyta XX a. 4-ame dešimtmetyje. 1932 m. Miko Gropo namuose įsteigta lietuviška dvikomplektė privati pradinė mokykla.

4. Pastato istorija (Klaipėdos 29, Priekulė)

4.1. Žandarmerija (brėžinys, nuotraukos, dokumentai – Dr. M. Purvino istoriniai tyrimai, daiktai, žandaro šeimos istorija)

1908-1909 m.. sodyba buvo suprojektuota ir paskirta konkrečiai funkcijai- kaip valdžios atstovų įstaigos būstinė prie pagrindinio įvažiavimo į Priekulę –ties plentu į Klaipėdą, anuometiniame gyvenvietės šiauriniame pakraštyje. Ten buvo įsikūręs Priekulės žandaro postas ir jo butas. (pastato projekto fragmentas) Sklypo apstatymu, lėšomis XX a. pradžioje rūpinosi Rytprūsių Karaliaučiaus apygardos administracija. Pagrindinis ir ūkinis pastatai statyti pagal profesionalų kartotinius tokios paskirties valdinių sodybų projektus. Sklypo pastatai istorijos eigoje išliko valdiški. Jie iki 1923 m. priklausė Rytprūsių, 1923– 1939 m. Nepriklausomos Lietuvos, per karą – vokiečių okupacinei valdžioms. Pokaryje perimti sovietinės okupacinės valdžios žinion. Šiuo metu sklypo žemė ir pastatai – valstybės nuosavybė. Pagal istorinę – žandarmerijos (policijos) vietos nuovados paskirtį kompleksas naudotas nuo XX a. 1 dešimtmečio pabaigos iki 1944 m.: iki 1923 m. veikė vokiečių valdžios Priekulės žandaro postas su administracinėmis ir gyvenamosiomis patalpomis pagrindiniame pastate ir pora ūkinių pastatų, Nepriklausomos Lietuvos laikais 1923–1939 m. – policijos vietos poskyris. Po vokiečių aneksijos 1939 m. ir per karą okupacinė vokiečių valdžia naudojo panašiai paskirčiai. 1923–1939 m. Priekulės žandaru yra tarnavęs Henrikas Jakštas. 1942 m. adresų knygos duomenimis, šiame žandarmerijos poskyryje dirbo G. Gnosaitis (Gnosat), G. Meškaitis (Meschat). Žandarų postuose tarnavo G. Silkaitis (Silkeit) ir H. Silkaitis. Priekulės vyr. vachmistro pareigose buvo E. Jossutis.

4.2. NKVD saugumo skyrius (nuotraukos, dokumentai – istoriniai tyrimai, daiktai)

1945–1953 m. veikė Priekulės valsčiaus (vėliau – rajono) NKVD (vėliau MVD, MGB) poskyris (vėliau – skyrius). Pastato pirmame aukšte buvo būstinės patalpos, rūšys naudotas areštinei. Didžiajame ūkiniame pastate laikyti suimtieji. Mažajame ūkiniame pastatėlyje (dab. koplyči. – J. V.) laikyti nukankintų partizanų kūnai, kuriuos vėliau naktimis enkavedistai slapta užkasdavo sklypo gilumoje esančio sodo, daržo teritorijoje arba išgabendavo užkasti kitur. 1945 m. sklype įsikūrus NKVD (vėliau MVD, MGB) vietos poskyriui (vėliau – skyrius), sklypo struktūra, lyginant su 1936 m. žemėlapyje matomu vaizdu, maždaug iki 1953 m. nepakito. Tik enkavedistų būstinės laikais prie mažojo ūkinio pastato buvo pristatyta medinė pašiūrė ir sklypas, kad nematytų žmonės enkavedistų veiklos jame, aptvertas aukšta statinių tvora. Ji XX a. 6 dešimtmetyje nuardyta. Abu sklypo ūkiniai pastatai 1945–1953 m. naudoti suimtų rezistentų kameroms, egzekucijų patalpoms, nukankintų žmonių kūnų trumpam laikymui. Dalis nužudytųjų naktimis buvo užkasta už sodybos kiemo, 60 arų sodo, daržo teritorijoje. Pagal fragmentišką informaciją iš Lietuvos ypatingojo archyvo dokumentų manoma, kad sklypo teritorijoje buvo kankinta apie 80 partizanų. Kiek palaikų užkasta sklypo gilumoje, tiksliai nenustatyta.

4.3. Gyvenamasis namas (nuotraukos, dokumentai –prisiminimai)

XX a. 6 deš. gyveno siuvėjo Šimkaus šeima. XX a. 7-10 deš. gyveno valytoja Ona Ženčiutė.

4.4. Kaimiškoji apylinkė (nuotraukos, dokumentai)

Po 1953 m. dab. administraciniame pastate-muziejuje įsikūrė Priekulės apylinkės vykdomasis komitetas. Vėliau iki 1992 m. buvo įsikūrusi Priekulės apylinkės taryba, iki XX a. pabaigos pastato mansardos dalyje veikė Priekulės seniūnijos žemėtvarkos tarnyba. Senieji ūkiniai pastatai naudoti šių įstaigų pagalbinei paskirčiai.

4.5. Muziejus (nuotraukos, dokumentai, daiktai, archeologija-kasinėjimai)

1992 m. LPKTS Klaipėdos r. skyriaus pirmininko J. Lankučio iniciatyva užsakytas minimo sklypo sutvarkymo, įamžinant jį kaip laisvės kovų aukų memorialą, projektas. Memorialas Bolševizmo aukoms atminti sklype suformuotas 1993 m. 2003 m. lapkričio 24 d. Klaipėdos r. savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu įregistruoti visuomeninės organizacijos – Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejaus įstatai. 1997 m. muziejus buvo įregistruotas kaip visuomeninė organizacija ir gavo patalpas-pastatą Priekulėje, buvusią saugumo būstinę. Prasidėjo kūrimosi etapas, trukęs devynis metus. 2004 m. spalio 27 d. muziejus įregistruotas juridinių asmenų registre. 2006 m. sklypo sodybos pastatuose įsikūrė visuomeninė organizacija – Priekulės Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejus 2006 metų liepos 22 d. įvyko Laisvės kovų ir tremties muziejaus atidarymas ir tais pačiais metais Muziejus tapo Gargždų krašto muziejaus filialu.

5. Lauko erdvė: tremties vagonas, bunkerio kopija, koplyčia, skulptūros (nuotraukos, dokumentai, daiktai).

Muziejaus sklype išdėstyti vairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos- paminklinis koplytstulpis su Sopulingosios Dievo Motinos horeljefu (koplytstulpis išskaptuotas iš rąsto, autorius- liaudies meistras Aldevinas Jasiulis, koplytstulpis pastatytas 1994 metais, skirtas šioje teritorijoje niekintiems ir užkastiems Kęstučio apygardos Butigėdžio rinktinės Dariaus rajono rezistentams atminti; paminklinis koplytstulpis Žemaitijos partizanams atminti (koplytstulpis išskaptuotas iš ąžuolo, autorius - tautodailininkas Vytautas Majoras, koplytstulpis pastatytas 2006 m., skirtas Kęstučio apygardos Butigėdžio rinktinės Dariaus Rajono Geležinio Vilko ir Rambyno (Pilies) būrių partizanams atminti; metalinis kryžius ant akmeninio postamento (pastatytas 1993 metais, sklypo pietvakarinėje dalyje, iš tuščiavidurio metalinio vamzdžio ant akmeninio postamento, autorius-tautodailininkas Vytautas Majoras, kryžius skirtas šioje teritorijoje niekintiems ir užkastiems Kęstučio apygardos Butigėdžio rinktinės Dariaus rajono rezistentams atminti, spėjamų rezistentų palaikų užkasimo vietose pastatyti dar 7 vienodi metaliniai kryželiai. 2009 m. sklypo gale pastatyta partizanų bunkerio kopija. Taip pat sklypo šiaurinėje dalyje, besiribojančia su Liepų g. pastatytas tremties vagonas. Buvusiame daržo namelyje-sandėliuke įrengta koplytėlė, skirta partizanų atminimui.

IV SKYRIUS

MUZIEJAUS EKSPOZICIJOS SPRENDINIŲ GAIRĖS IR REIKALAVIMAI

1. Ekspozicijoje istoriniai įvykiai turi būti pasakojami nuosekliai ir chronologiškai, juos atspindint laiko ašyje, žemėlapyje, akcentuojant priežasčių ir pasekmių ryšį: kuo mūsų praeitis svarbi, kuriant ateities Lietuvą. Chronologiniame pasakojime turi būti aiškiai išskiriami svarbiausi rezistencijos dalyviai

ir išskirtinės tremtinių istorijos – istorinės asmenybės, kurios padeda įsmeninti įvykius ir procesus bei įkvėpti Muziejaus lankytojus savo pavyzdžiu.

2. Pasakojimas turi būti polifoninis (daugiasluoksnis) ir į istorinius įvykius leistų pažvelgti iš įvairių perspektyvų, taip įgalinant kiekvieną muziejaus lankytoją per ekspoziciją atrasti save.

3. Keliami provokuojantys ir aktualūs klausimai (apžiūrėjus ekspoziciją išlieka noras pasidomėti daugiau).

4. Ekspozicijoje asmeniniai patyrimai derinami su grupiniu patyrimu.

5. Naudojami šiuolaikiniai, interaktyvūs, formuojantys autentišką patirtį, žadinantys smalsumą, kviečiantys lankytoją įsitraukti, provokuojantys grįžtamąjį ryšį ekspoziciniai sprendimai:

5.1. *Interaktyvumas ir patirtinis mokymasis*

5.1.1. Virtualioji realybė (VR): šios technologijos leistų lankytojams pasinerti į tremties vagono ar partizanų bunkerio aplinką, „išgyventi“ istorijas, pamatyti išgyvenusius tremtinius ar partizanus 3D formatu, klausytis jų pasakojimų, pasivaikščioti po Priekulės miestą. Tai padėtų emociškai įsitraukti ir geriau suprasti patirtis, miesto vystymąsi;

5.1.2. Interaktyvūs ekranai ir jutikliniai paviršiai: vietoje statiskų tekstų, būtų galima sukurti interaktyvias laiko juostas, žemėlapius, kuriuose būtų rodomi tremties keliai, partizanų veiklos, gyvenimo vietos, svarbiausios datos. Lankytojai galėtų patys tyrinėti informaciją, peržiūrėti archyvinės nuotraukas, vaizdo įrašus; Priekulės miesto interaktyvūs žemėlapis, išryškinant svarbiausius miesto objektus.

5.1.3. Garso instaliacijos: autentiški tremtinių dainų, prisiminimų, partizanų slapyvardžių ar laiškų įrašai galėtų sukurti stiprią emocinę atmosferą ir padėti lankytojams „išgirsti“ istoriją;

5.2. *Asmeninių istorijų išryškinimas*. Nors statistika ir faktai yra svarbūs, lankytojus labiausiai paliečia asmeninės istorijos.

5.2.1. Amžininkų liudijimai (žodiniai liudijimai): Būtų galima integruoti daugiau tremtinių, partizanų ir jų artimųjų prisiminimų – tiek garso, tiek vaizdo formatu. Tai suteiktų istorijoms gyvumo;

5.2.2. Daugiau autentiškų daiktų ir jų istorijų: kiekvienas eksponatas turi pasakojimą. Muziejaus ekspozicijoje galėtų pabrėžti konkrečių daiktų (pvz.: servetėlė, rankraščio, laiško, šaukšto) susiejimą su konkrečiais žmonėmis ir jų patirtimis;

5.2.3. Interaktyvios lentos su išgyvenusiųjų nuotraukomis ir trumpais pasakojimais: Leidžiančios lankytojams „pasirinkti“ istoriją ir apie ją sužinoti daugiau;

6. Intuityvūs, lengvi naudoti ekspoziciniai sprendimai, aiškos ir paprastos instrukcijos, judėjimo trajektorijos, ekspozicijos dalys išdėliotos nuosekliai, kad tiek lankytojui būtų fiziškai patogiu judėti iš vienos erdvės į kitą, tiek pasakojimas konceptualiai vestų iš vienos erdvės į kitą.

7. Vienos iš patalpų pirmame aukšte pritaikymas edukaciniams užsiėmimams (patalpa turi turėti daugiau erdvės, kad tilptų edukaciniai stalai, nedidelės kėdės ar sėdmaišiai).

8. Originalūs, netikėti ir ambicingi, traukiantys dėmesį sprendimai.

9. Visuma turi ugdyti lankytojų vizualinio suvokimo kultūrą, atitikti šiuolaikinio žiūrovo poreikius.

10. Pristatomos bendrą ekspozicijos koncepciją atitinkančios ir į jos pasakojimą įtrauktos, emociškai paveikios, istorijai aktualios muziejinės vertybės (9 priedas):

10.1. *Empatijos ir kritinio mąstymo skatinimas*.

Tremties ir laisvės kovų tema yra jautri ir reikalauja ne tik informacijos perdavimo, bet ir empatijos ugdymo.

10.1.1. Diskusijų erdvės: Muziejus galėtų turėti erdvę, skirtą diskusijoms apie istoriją, jos pamokas, atsparumą ir laisvės vertę;

10.1.2. Kritiškas požiūris į istorinius šaltinius: Muziejus galėtų pateikti skirtingus požiūrius į tam tikrus įvykius ar pateikti kontekstą, padedantį lankytojams kritiškai vertinti informaciją ir suvokti propagandos poveikį;

10.1.3. „Tylos“ ar apmąstymo erdvės: Specialiai suprojektuotos erdvės, kur lankytojai galėtų ramiai apmąstyti pamatytą ir patirtą, susijungti su istorijos skausmu ir stiprybe;

11. Pritaikomos muziejinių vertybių replikos, įtraukiant visus pojūčius (galima paimti, paliesti, pajudinti ir pan.) (8 priedas);

12. Ekspozicija pasižymi lankstumu ir yra atvira pildymui, esant poreikiui galima lengvai keisti ekspoziciją ar jos elementus.

13. Lankytoji naudojamasis ekspozicija turi būti intuityvus, t. y. per paprastus ir aiškius simbolius turi būti pateikiama pagrindinė informacija, kaip suprasti muziejinę vertybę, kad tai galėtų daryti ir nemokantys/nenorintys skaityti lankytojai, ant ekspozicijos objektų ar maketų pateikiami tekstai turi būti trumpi, aiškūs, greitai perskaitomi ir paveikūs, o papildomos ir išsamesnės informacijos ar konkrečioms auditorijoms (pvz. vaikams) skirtai medžiagai perteikti naudojamos garsinės, vaizdinės, interaktyvios ir kt. priemonės.

14. Ekspozicija turi būti tausojanti muziejinės vertybes (pagal Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2023 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. JV -262 patvirtintas Muziejinių rinkinių valdymo ir tvarkymo nuostatas) ir leidžianti jas pakeisti alternatyvomis.

15. Kuriant ekspoziciją naudoti universalų dizainą.

16. Kuriant ekspoziciją privaloma atsižvelgti į aklujų ir silpnaregių poreikius, žmones su judėjimo negalia¹.

17. Ekspozicijoje turėtų būti prieinamos poilsio vietos.

18. Projekte turi būti akcentuojama, kad siūlomi ekspozicijos sprendiniai yra saugūs ir pritaikyti visoms lankytojų amžiaus grupėms: neturi aštrių, smailių, išsikišusių dalių, visi metalinių konstrukcijų elementai turi būti apvalinti (užapvalinti) kampai, neturi smulkių nepritvirtintų elementų, neapsaugotų tvirtinimo detalių (pvz., varžtų, kuriuos galima atsukti), vengti smulkių detalių, kuriomis galima užspringti.

19. Elektra perduodantys arba šilumą generuojantys elementai yra izoliuoti ir apsaugoti.

20. Numatant ekspozicijos objektus, kurie tvirtinami prie sienų ar lubų, būtina tai suderinti su pastato techniniais ir funkciniais parametrais, kadangi pastatas ir muziejaus teritorija turi nekilnojamojo kultūros paveldo statusą.

21. Planuojant ekspozicijos objektus, elementai, kurių nebūtina gaminti specialiai, turi būti pasirenkami iš rinkoje siūlomų (varžtai, jungikliai, svirtys, vamzdžiai, laidai ir pan.), kad prireikus juos taisyti reikiamas dalis būtų galima įsigyti greitai.

22. Ekspozicijos elementai, naudojami muziejinėms vertybėms eksponuoti, turi būti funkcionalūs, kad muziejinės vertybės, prireikus, lengvai būtų prieinamos prevenciniam konservavimui.

23. Ekspozicijos elementai, skirti muziejinėms vertybėms eksponuoti, turi būti įrengti su ekspoziciniu (muziejiniu) stiklu.

24. Rengiant ginklų standus ir kitas eksponavimo priemones, privaloma laikytis teisės aktų, reglamentuojančių ginklų laikymo sąlygas².

25. Visi ekspozicijos kūrimo sprendimai turi atliepti ekspozicijų kūrimo principus ir Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) nustatytus standartus³.

26. Ekspozicijos dizainas turi tarnauti pasakojimui ir lankytojo patirčiai:

26.1.1. Multisensorinė patirtis: ekspozicijoje gali būti naudojami ne tik vaizdai ir garsas, bet ir, pavyzdžiui, tremties vagono kvapas, drėgmės partizanų bunkeryje pojūtis (per temperatūrą ar kvapą);

26.1.2. Erdvės transformacija: Muziejus galėtų išnaudoti pastato autentiškumą (pvz., buvusias represinių struktūrų patalpas, areštinę) ir sukurti ekspoziciją, kuri atspindėtų tų laikų atmosferą, bet ne per daug dramatinizuotą, o leistų lankytojams „įeiti“ į istoriją;

26.1.3. Minimalistinis, bet paveikus dizainas: Aiškus, estetiškas ir informatyvus dizainas gali sustiprinti žinutę be perkrovimo.

26.1.4. Pritaikymas žmonėms su negalia: Užtikrinti, kad ekspozicija būtų prieinama žmonėms su judėjimo negalia (numatyti galimybę ekspozicijoje regos ar klausos negalią patiriantiems asmenims ateityje įrengti garsinius aprašymus, Brailio rašto aprašymus).

27. Muziejaus tikslinės grupės:

¹ Rekomenduojame vadovautis: <https://www.inclusivecitymaker.com/how-to-make-museums-more-accessible-for-people-with-disabilities/>

² Vadovautis 2002 m. sausio 15 d. Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymu IX-705.

³ Rekomenduojame vadovautis: https://www.britishcouncil.in/sites/default/files/guidelines_for_museum_display.pdf

Tikslinės muziejaus grupės:

- šeimos;
- moksleiviai;
- tremtiniai;
- kariai.

Skirtingi lankymosi scenarijai:

- apie 45 ir 90 min. apsilankymai skirti moksleivių grupėms;
- apie 60 min. apsilankymas skirtas šeimoms;
- apie 60 – 90 min. apsilankymas skirtas individualiems lankytojams;
- apie 45 min. apsilankymas – greita ekspozicijos apžvalga.

V SKYRIUS

PASTATO ERDVIŲ AUTENTIŠKUMO SVARBA IR PRITAIKYMAS ŠIUOLAIKINEI MUZIEJINEI FUNKCIJAI

Muziejus veikia 1909 metais pastatytame name. Tai buvusi žandarmerijos sodyba, kurioje taip pat buvo įrengtas sodo namelis, ūkinis pastatas bei driekėsi apie 1 hektarą laisvos žemės sodo augmenijai. Slenkant metams šeimnininkai keitėsi, tačiau pati sodyba mažai kito. Iš kitų savo epochos ir regiono pastatų sodyba išsiskiria geru išsilaikymu – išliko daugmaž autentiška pastatų išorė, medžiagos, konstrukcijos ir pan. Tokių specifinės paskirties pastatų – žandarmerijų – Mažojoje Lietuvoje beveik neišliko, todėl muziejaus pastatų kompleksas vertintinas kaip nedažnas savo epochos reliktas.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad pastato vidaus išplanavimas šiek tiek kito su naujų šeimnininkų atsiradimu. Pirmiausia pastatas buvo suprojektuotas kaip XX a. pr. Mažosios Lietuvos teisėsaugos institucija Vokietijos imperijoje. Sovietmečiu jis buvo ne tik viena iš SSRS represinių struktūrų veiklos vietų, bet ir kuriam laikui tarnavo gyventojams, kaip dvibutis namas bei pastate veikė apylinkė, o nuo 1997 m. panaudos teise sodyba perduota Lietuvos šaulių sąjungos Priekulės jūros šaulių kuopai ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Klaipėdos rajono skyriui. Tada kilus muziejaus įkūrimo idėjai, ji įgyvendinta 2006 m. Suremontavus pastatą, vidaus erdvės nebekito iki mūsų dienų. Jos nedidelės: pirmame aukšte 3 ekspozicinės patalpos ir administracijai skirtas kambarys, antrame aukšte – nedidelės rinkinių saugojimo patalpos ir 1 kiek didesnė 64 m² Priekulės istoriją pristatanti ekspozicija edukacinių užsiėmimų erdvė. (10 priedas). Rūšys nepritaikytas lankymui, jame šalta, drėgna, didžiąją erdvės dalį užima šildymo katilas.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad nepaisant Antrojo pasaulinio karo ir okupacijos, muziejuje išliko nemažai autentiškų interjero detalių, jungiančių Vokietijos imperijos, tarpukario Lietuvos pastatą su šiandiena ir liudijančių šimtametę jo istoriją: autentiški laiptai, lauko durys, koklinis pečius kiti interjero elementai, kuriuos būtina integruoti į naująjį ekspozicijos dizaino konceptą. **Būtina užtikrinti Muziejaus interjero, pastato architektūros ir būsimos ekspozicijos dermę.** Pastatas turi nekilnojamojo kultūros paveldo statusą ir planuojant ekspozicijos įrengimo darbus atsižvelgti, kad negalima keisti išplanavimo ir t.t.

VI SKYRIUS

PATALPŲ APRAŠYMAS

Ekspozicijos kuriamos⁴: pirmame aukšte (tremties ekspozicijos patalpa – 101-102, rezistencinio judėjimo ekspozicijos patalpa – 103-104, prieangis – pastato istorija – 105-107) ir antrame aukšte (Priekulės istorijos ekspozicijos patalpa, laikinų parodų erdvė – 201-206). Laiptų fotofiksacija – 108. 103-104 ekspozicijų salė turi vertingųjų savybių t. y. koklinį pečių, kurį būtina išsaugoti. Iš viso atnaujinamas ekspozicijų patalpų plotas apima 114,84 m² (laiptinė neįskaičiuota) (10 priede pridedama patalpų fotofiksacija).

⁴ Patalpų numeracija pateikiama pagal Muziejaus pateiktus planus (pridedama).

LAISVĖS KOVŲ IR TREMTIES ISTORIJOS MUZIEJAUS EKSPOZICIJOS KONCEPCIJOS SUKŪRIMO TECHNINIAI REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Ekspozicija turi būti išdėstyta jai numatytose skirtingo dydžio Muziejaus patalpose. Ekspozicijos dalis taip pat galima išdėstyti kitose pastato erdvėse, jei tai netrukdo pagrindinei tos erdvės funkcijai. Kitų patalpų tinkamas panaudojimas ir įtraukimas į ekspoziciją bus vertinamas kaip pasiūlymo privalumas, pagal suformuluotus pasiūlymų vertinimo kriterijus.
2. Ekspozicija turi būti šiuolaikiška, vientisa ir įtraukianti.
3. Nors ekspozicija turi būti stilistiškai sujungta kaip nedaloma visuma, tačiau jos potemės gali turėti skirtingus stilistinius atspalvius, skirtis savo nuotaika, emocija aplinka.
4. Turi būti numatytas ekspozicijos maršrutas/scenarijus, nurodantis ryšį tarp ekspozicijos temų bei lankytojų judėjimo srautų.
5. Ekspoziciją vienu metu patogiai galėtų lankyti iki 30 lankytojų.
6. Ekspozicijos kūrimas turi būti pagrįstas principu – minimaliomis sąnaudomis gauti tinkamiausią rezultatą. Būtina įvertinti skirtingus poreikius ir galimybes, atsižvelgiant į ekspozicijos temų sudėtingumą ir/ar specifiškumą bei joms išreikšti naudojamas priemonės.
7. Numatomi objektai turi būti patikimi, ilgaamžiai ir pritaikyti kasdieniam naudojimui, sujungti į estetišką visumą. Ekspozicijai sukurti gali būti naudojami įvairūs išraiškos būdai ir formos, medžiagos ir technologijos.
8. Muziejinės vertybės turi būti eksponuojamos tinkamai, užtikrinant jų saugumą ir eksponavimo reikalavimus⁵.
9. Ekspozicija turi būti pritaikyta tiek individualiam, tiek grupiniam lankymui bei prioritetinėms tikslinėms grupėms: šeimoms; jaunimui (moksleiviai ir studentai), kariams, tremtiniais.
10. Ekspozicijoje naudojama tekstinė, įgarsinta ir kita informacija turi būti pateikta lietuvių ir anglų kalbomis. Visus tekstus, garso įrašus ir vaizdo medžiagą bei tekstų vertimus rengia ir su Klientu derina Paslaugos tiekėjas. Garsinė medžiaga turi būti pateikta taip, kad jos klausymas netrukdytų kitiems lankytojams, t. y. būtų naudojamos ausinės ar kitos individualios klausymo priemonės.
11. Interaktyviomis arba edukacinėmis priemonėmis pateikti rezistencinį žemėlapi (kad būtų sudaryta galimybė paskačiuoti tremties atstumą, įvertinti kelionės sunkumą, išsirinkti būtiniausius išgyvenimui daiktus ir pan.).
12. Ekspozicijai medžiagą renka, tekstus, vaizdinę, garsinę ir kt. medžiagą bei analizę rengia, visus būtinus vertimus vykdo ir su užsakovu derina teikėjas. Parengta ekspozicijos medžiaga (tekstai, vertimai, maketai, nuotraukos, dizaino sprendimai ir t.t.) derinama su Klientu.
13. Ekspozicijoje pateikiama medžiaga turi derėti ir sietis su formaliojo ir neformaliojo švietimo istorijos programa.
14. Ekspozicijai reikalingas skaitmeninis vedlys – programa, numatanti ir reikalingas priemonės (planšetes, mobiliuosius telefonus, audio gidus ar kt.). Būtina užtikrinti jo sąsają ir grįžtamąjį ryšį su lankytoju po apsilankymo muziejuje, kad lankytojas galėtų gauti/pasiekti apsilankymo metu surinktą ar kitą aktualią informaciją iš ekspozicijos). Skaitmeninis vedlys numatomas 30 lankytojų.
15. Informacija apie muziejines vertybes turi būti pateikta lietuvių ir anglų kalbomis (muziejinių vertybių etikečių tekstas, šriftas, dizainas ir kt. derinami su Klientu).
16. Turi būti numatyta aiški, tinkamo dydžio ekspozicijos įžangos erdvė, kurioje lankytoju gidas ar edukatorius pristatys pačią ekskursiją, kur ir kokia yra ekspozicijos dalis bei nurodys, kaip orientuotis Muziejuje.
17. Pritaikyti pirmojo aukšto langus iš gatvės pusės (2 vnt.) ekspozicijos pateikimui, kad potencialus lankytojas iš lauko eidamas matytų Muziejuje pristatomų temų vaizdą.
18. Numatomi langų dengimo (užtamsinimo, naudojamo atmosferai sukurti ir kt.) sprendiniai ilgaamžiai, atsparūs įvairioms lauko oro sąlygoms, UV spinduliams.

⁵ Vadovautis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2023 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. ĮV-262 „Dėl muziejų rinkinių valdymo ir tvarkymo nuostatų patvirtinimo“ 4, 6, 7, 8, 9 priedais.

19. Numatyti naujus apšvietimo sprendimus.
20. Numatyti Muziejaus suvenyrų dizaino pasiūlymus, juose pritaikant naujos ekspozicijos potemes, spalvas, formas (galima atributika: knyga, užrašinė, pieštukas, tušinukas, marškinėliai, termopuodelis, drobinis maišelis, gertuvė, atvirukas, knygos skirtukas ir kt.).
21. Lauko ekspozicijoje turi būti pateikiama vaizdinė ir tekstinė medžiaga, pristatanti lauko eksponatus ir kitas muziejinės vertybes kaip vagonas, medžio skulptūros, bunkeris, kryžiai).
22. Ekspozicijos pirmame aukšte vienoje iš patalpų numatyti edukacinių užsiėmimų erdvę (suplanuoti erdvesnį patalpos centrą edukacijoms vesti, kurioje edukatorius pasiruoštų sulankstomą stalą, kėdes, kitas edukacines priemones).

II SKYRIUS

PASLAUGŲ APIMTIS IR REIKALAVIMAI SUTARTIES VYKDYMUI

23. **Pasiūlymų rengimo etapas:** Paslaugų tiekėjas Klientui ne vėliau kaip **50 dienų** nuo Sutarties įsigaliojimo pateikia ne mažiau kaip 3 skirtingus naujos Muziejaus ekspozicijos koncepcinius pasiūlymus, kurie turi būti parengti vadovaujantis šia Technine specifikacija.

23.1. Naujos ekspozicijos siūlomas Koncepcijas turi sudaryti:

23.1.1. dokumentų sudėties žiniaraštis (lydraštis);

23.1.2. Koncepcijos Aiškinamasis raštas (ant A4 formato lapų, šrifto dydis – 12):

- idėjos pagrindimas;
- meninių ir techninių sprendinių paaiškinimas;
- nurodyta, kaip įgyvendinamas ekspozicijos tikslas ir uždaviniai;
- detalizuojamos ekspozicijoje nagrinėjamos temos, joms atskleisti naudojamos priemonės;

• paaiškinami: ekspozicijos dizaino principai ir jų sąsaja su architektūrine pastato pritaikymo muziejei funkcijai vizija, ekspozicijos pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems lankytojams bei muziejaus prioritetinėms tikslinėms grupėms, lankytojų įtraukimas į pažinimo procesą.

23.1.3. Aukštų planai ir jų fragmentai, kuriuose būtų matyti galimi ekspozicijos sprendimai ar jos dalys (akcentai) bei būtų pažymėtos zonos pagal temas, preliminarūs objektai (instaliacijos, maketai, kt.), jų išdėstymas. Brėžiniai pateikiami M 1:100 arba 1:50 PDF formatu. Plane gali būti pateikta ir kita informacija.

23.1.4. Schema, kurioje nurodytas ekspozicijos lankymo maršrutas – ekspozicijos ir jos dalių pradžios ir pabaigos taškai, muziejaus lankytojų judėjimas, papildomos schemos, atskleidžiančios turinio perteikimo ar estetinius sumanymus. Grafinė informacija pateikiama PDF formatu.

23.1.5. Pjūviai ir/ar patalpų išklotinės, atskleidžiančios svarbiausius ekspozicijos sprendinius. Brėžiniai pateikiami M 1:100 arba 1:50 PDF formatu.

23.1.6. Svarbiausius ekspozicijos sumanymus atskleidžiančios vizualizacijos. Ne mažiau kaip viena kiekvienos ekspozicinės patalpos vizualizacija (101-108, 201-206, iš 10 priedo). Vizualizacijos pateikiamos JPG arba PDF formatu.

23.1.7. Ne vėliau **kaip po 5 darbo dienų** nuo Sutarties įsigaliojimo dienos Paslaugų tiekėjas turės ne mažiau kaip 1 kartą iš anksto suderintu su Klientu laiku apsilankyti Muziejuje, kad įvertinti Muziejaus infrastruktūrą, dabartinę ekspoziciją, fondus, problematiką, pabendrauti su Muziejaus darbuotojais;

23.1.8. Paslaugų tiekėjas turės pristatyti Klientui siūlomas naujos Muziejaus ekspozicijos pasiūlymus Klientui gyvo pristatymo metu Klaipėdos rajone;

23.1.9. Klientas įvertins pasiūlymus, išsakys savo pastabas ir pasiūlymus Paslaugų tiekėjui, kuris turės pataisyti pagal Kliento pastabas ir pasiūlymus savo pasiūlymą (-us). Gali būti, kad Klientas prašys Paslaugų tiekėjui patikslinti pasiūlymą apjungiant kelis pasiūlymus;

23.1.10. Paslaugų tiekėjas per Kliento nurodytą protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei **30 dienų**, patikslina savo pasiūlymą (-us) pagal Kliento nurodytas pastabas ir pasiūlymus. Paslaugų tiekėjas pristato savo atnaujintą pasiūlymą (-us) Klientui gyvo pristatymo metu Klaipėdos rajone;

23.1.11. Paslaugų tiekėjas Kliento pasirinkto pasiūlymo pagrindu rengia galutinį naujos Muziejaus ekspozicijos projektą (Ekspozicijos projektas).

23.2. **Ekspozicijos projekto rengimo etapas:** Ekspozicijos projektas turės susidėti:

23.2.1. Projekto dokumentų sudėties žiniaraštis (lydraštis);

23.2.2. Aiškinamasis raštas, kuriame pateikiama informacija apie esamą situaciją: trumpas projektinių sprendinių (meninių ir techninių) aprašymas, paaiškinant, kaip juose įgyvendinta Techninės specifikacijos užduotis, kodėl pasirinkti vieni ar kiti sprendimai.

23.2.3. Bendroji naujos ekspozicijos techninė specifikacija, kurioje pateikiama informacija apie pasirinktų priemonių (būtinų projekto įgyvendinimo sąlygų, statybinių medžiagų, produktų, įrangos, darbų, metodų, o ypač specializuotų ir kt.), reikalingų ekspozicijai įrengti, aprašymai, reikalavimai, nurodymai ir kt.

23.2.4. Ekspozicijos sprendinių vizualizacijos ar fotomontažai (būtina, kad būtų matyti visos patalpos sienos).

23.2.5. Patalpų planas (-ai) – schema (-os), kurioje (-se) turi būti pažymėta: zonos pagal temas/potemes, ekspoziciniai objektai, terminalai, maketai, kt. ir muziejinės vertybės, jų išdėstymas, orientaciniai matmenys, pririšimai, pateikta objektų eksplikacija.

23.2.5. Patalpų sienų išklotinės – schemos, kuriose turi būti pažymėtos: zonos pagal potemes, objektai (terminalai, ekranai, nuotraukos, tekstų, muziejinių vertybių vietos ir kt.) sienose ar patalpoje, jų išdėstymas, nurodytos preliminaros ekspozicijos įrangos medžiagos, orientaciniai matmenys, pririšimai, pateikta objektų eksplikacija.

23.2.6. Patalpų pjūviai (ne mažiau kaip 2 vienai patalpai), kuriuose turi būti sužymėta nemažiau kaip: objektai su orientaciniais matmenimis, pririšimais, aukščiais, pateikta objektų eksplikacija.

23.2.7. Apšvietimo prietaisų ir kitos įrangos išdėstymo planas su eksplikacija, orientaciniais matmenimis ir tvirtinimo ar montavimo principų schemos.

23.2.8. Apšvietimo prietaisų, eksponatų ir kitos įrangos elektros schema.

23.2.9. Pagal poreikį įvairių specialių (gaminamų) ekspozicinių objektų, detalių, mazgų, principinės schemos su orientaciniais matmenimis.

23.2.10. Ekspozicijoje numatytos naudoti įrangos, ekspozicinių objektų ir eksponatų sąrašas su specifikacijomis.

23.2.11. Visų numatomų ekspozicijos gamybos ir įrengimo darbų lokalinės sąmatos, parengtos pagal teisės aktų reikalavimus.

24. Ekspozicijos Projekto brėžinių detalumas turi būti pakankamas projekte numatytiems sprendimams įgyvendinti.

25. Inžinerinių komunikacijų integravimo ir/ar dengimo sprendiniai pateikiami brėžinių ir/ar schemų pavidalu ir derinami su užsakovu. Sprendiniai turi atitikti galiojančių teisės aktų ir konkrečių gaminių eksploatacinius reikalavimus.

26. Rengiant ekspozicijos projektą būtina laikytis visų Lietuvos Respublikos įstatymų, techninių reglamentų ir kitų poįstatyminių teisės aktų.

27. Ekspozicijos projektas turi būti sukurtas taip, kad nebūtų pablogintos ar pakeistos jokios statinio savybės: esminiai statinio reikalavimai, visų pastato savybių visuma, inžinerinių sistemų veikimas ir kt.

28. Pirkimo dalyvis gali pateikti ir papildomą, jo manymu, svarbią informaciją, kuri pagrįstų siūlomos koncepcijos idėją ar ekspozicijos perteikimo principus.

29. Aiškus visos ekspozicijos kūrimo ir įrengimo bei kitų juos lydinčių procesų grafikas su paaiškinimais. Jame numatyta įgyvendinimo trukmė ir darbai, papildomai pasitelkiami subrangovai (įvairių sričių ekspertai ar suinteresuotos šalys).

30. Paslaugų tiekėjas turės pristatyti Klientui Ekspozicijos projektą gyvo pristatymo metu Klaipėdos rajone;

31. Klientas įvertins Ekspozicijos projektą, išsakys savo pastabas ir pasiūlymus, jei tokių bus, Paslaugų tiekėjui, kuris turės pataisyti pagal Kliento pastabas ir pasiūlymus Ekspozicijos projektą;

32. Paslaugų tiekėjas per Kliento nurodytą protingą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei **10 dienų**, patikslina Ekspozicijos projektą pagal Kliento nurodytas pastabas ir pasiūlymus. Paslaugų tiekėjas pristato Ekspozicijos projektą Klientui gyvo pristatymo metu Klaipėdos rajone.

Sutarties 2 priedas Paslaugų teikėjo pasiūlymas pridedamas atskira pdf byla (9 lapai);

Sutarties 3 priedas Paslaugų teikėjo individualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 580624 pridedama atskira pdf byla (1 lapas).

Architektas M:		 dualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 580624. gmail.com; tel. +3706861136		
Gargždų krašto muziejui PASIŪLYMAS PIRKIMUI PL-98/2025 „GARGŽDŲ KRAŠTO MUZIEJAUS FILIALO LAISVĖS KOVŲ IR TREMTIES ISTORIJOS MUZIEJAUS EKSPOZICIJOS KONCEPCIJOS SUKŪRIMAS“ 2025-07-01 Vilnius				
I.	Tiekėjo pavadinimas [Jeigu dalyvauja tiekėjų grupė, surašomi visi dalyvių pavadinimai]	Martynas Valevičius		
	Tiekėjo juridinio asmens kodas (-ai) (tuo atveju, jei paraišką teikia fizinis asmuo - verslo pažymėjimo Nr. ar pan.) [Jeigu dalyvauja tiekėjų grupė, surašomi visų dalyvių kodai]	Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr. 580624		
	Tiekėjo adresas [Jeigu dalyvauja tiekėjų grupė, nurodomas tiekėjų grupę atstovaujančio dalyvio adresas]	Šv. Mikalojaus 7-19, Vilnius		
	Atsakingo asmens vardas, pavardė, pareigos	Martynas Valevičius		
	Telefono numeris			
	El. pašto adresas			
	Valdymo (stebėtojų tarybos), priežiūros organo (valdybos) narių ar kitų asmenų, turinčių teisę atstovauti tiekėjui (kiekvienam tiekėjų grupės partneriui) ar jį kontroliuoti, jo vardu priimti sprendimą, sudaryti sandorį, vardai ir pavardės	[pildo tiekėjas, jei yra] [nepildyti, jei nėra]		
II.	Informacija apie kiekvieno tiekėjų grupės partnerio savo jėgomis numatomų atlikti darbų/pristatyti prekių/teikti paslaugų dalies vertę (pildoma, kai pasiūlymą pateikia tiekėjų grupė):	Numatomi perduoti vykdyti darbai/pristatyti prekės/teikti paslaugos	Perduodama sutarties dalis % ar Eur sutarties kainoje	Kuriai pirkimo daliai (jei pirkimas skirstomas į dalis)
	1. Martynas Valevičius	Visos paslaugos	100%	visos
				

III.	Vykdant sutartį pasitelksiu šiuos subrangovus/subtiekėjus/subteikėjus: [tiekėjo pirkimo sutarties vykdymui pasitelkiamas trečiasis asmuo, kurio kvalifikacija tiekėjas nesiremia, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus]	Numatomi perduoti vykdyti darbai/pristatyti prekės/teikti paslaugos	Perduodama sutarties dalis % ar Eur sutarties kainoje	Kuriai pirkimo daliai (jei pirkimas skirstomas į dalis)
	1. [įrašyti pavadinimą, kodą]	[pildo tiekėjas]	[pildo tiekėjas]	[pildo tiekėjas]
	-	-	-	-
IV.	Vykdant sutartį pasitelksiu šiuos ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiuosi, kad atitiktų kvalifikacijos reikalavimus:	Numatomi perduoti vykdyti darbai/pristatyti prekės/teikti paslaugos	Perduodama sutarties dalis % ar Eur sutarties kainoje	Kuriai pirkimo daliai (jei pirkimas skirstomas į dalis)
	-	-	-	-
V.	Vykdant sutartį pasitelksiu šiuos specialistus, kuriuos ketinu įdarbinti (toliau - kvazisubrangovai/kvazisubtiekėjai/ kvazisubteikėjai)	Numatomi perduoti vykdyti darbai/pristatyti prekės/teikti paslaugos	_____	_____
	-	-	-	-

Pastabos:

Vadovaujantis Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105, ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi pagal VPĮ 49 straipsnį, nevadinami subrangovais/subtiekėjais tik šiose pirkimo sąlygose ir jos prieduose, išskyrus sutarties projektą. Sutarties projekte, ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi yra vadinami subrangovais/subtiekėjais (kai sutarties nuostatos taikomos subrangovams/subtiekėjams bendrai, nepriklausomai nuo rėmimosi jų pajėgumais) ir subrangovais/subtiekėjais, kurių pajėgumais remiamasi (tais atvejais, kai sutarties nuostatos bus taikomos tik subrangovams/subtiekėjams, kurių pajėgumais remiamasi).

Pastabos:

Vadovaujantis Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105, ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi pagal VPĮ 49 straipsnį, nevadinami subrangovais/subtiekėjais tik šiose pirkimo sąlygose ir jos prieduose, išskyrus sutarties projektą. Sutarties projekte, ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi yra vadinami subrangovais/subtiekėjais (kai sutarties nuostatos taikomos subrangovams/subtiekėjams bendrai, nepriklausomai nuo rėmimosi jų pajėgumais) ir subrangovais/subtiekėjais, kurių pajėgumais remiamasi (tais atvejais, kai sutarties nuostatos bus taikomos tik subrangovams/subtiekėjams, kurių pajėgumais remiamasi).

Eil. Nr. Tiekėjo pašalinimo pagrindai Pagrindas Pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodantys dokumentai

1. Tiekėjas yra neatlikęs jam paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės – uždraudimo juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Pastaba:

- VPĮ 46 straipsnio 21 dalis yra taikoma tik tiekėjui, kai jis yra juridinis asmuo, kita organizacija ar jos struktūrinis padalinys. Taigi, fiziniam asmeniui, kai jis vykdo veiklą, pavyzdžiui, turėdamas verslo liudijimą, šis pašalinimo pagrindas nėra taikomas;
- Ūkio subjektai, kurių pajėgumais tiekėjas remiasi, dėl šio pašalinimo pagrindo – tikrinami (žr. VPĮ 49 str. 4 d.);
- Dėl subtiečių tikrinimo galioja VPĮ 88 str. 5 d. įtvirtinta taisyklė, suteikianti teisę perkančiajai organizacijai patikrinti, ar nėra VPĮ 46 str. nurodytų subtiečių pašalinimo pagrindų. Jeigu perkančioji organizacija nusprendė, kad subtiečių pašalinimo pagrindų netikrins ir tai numatė pirkimo dokumentuose, tokiu atveju net ir jiems egzistuojant, nėra pagrindo uždrausti šiems subtiečiams dalyvauti viešajame pirkime.
- Viešųjų pirkimų įstatymo (VPĮ) 46 straipsnio 2¹ dalis

Iš Lietuvoje įsteigtų subjektų įrodančių dokumentų nereikalaujama.

Užtenka tiekėjo patvirtinimo. Tiekėjas turi nurodyti (patvirtinti):

Ar ekonominės veiklos vykdytojai yra taikoma sąlyga, kad jis neatlikęs jam paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės – uždraudimo juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose:

☐ Taip

☒ **Ne (jei tiekėjui šis reikalavimas (pašalinimo pagrindas) yra netaikomas, tiekėjai žymi „Ne“)**

Šiuo pasiūlymu pažymime, kad:

1. Sutinkame su visomis sąlygomis, nustatytomis: kvietime teikti pasiūlymą, pirkimo sąlygose, kituose pirkimo dokumentuose (jų paaiškinimuose, papildymuose).
2. Atitinkame visus pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus ir teikiame duomenis bei kitus dokumentus pagal pirkimo dokumentų reikalavimus.
3. Pasirašydami pateiktą pasiūlymą, patvirtiname, kad
(i) dokumentų skaitmeninės kopijos ir elektroninėmis priemonėmis pateikti duomenys yra tikri. Perkančiosios organizacijos prašymu pateiksime su pasiūlymų pateiktų dokumentų originalus.
(ii) siūloma Prekė/Paslaugos/Darbai visiškai atitinka PO pirkimo dokumentuose nurodytus reikalavimus.

VI. Mes siūlome:

Eil. Nr.	Prekės/Paslaugos/Darbo aprašymas Gargždų krašto muziejaus filialo Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejus ekspozicijos koncepcijos sukūrimas	Mato vnt.	Kiekis	kaina (EUR be PVM)
A	B	C	D	E
1	Pasiūlymų rengimo etapas	1	Kompl.	6000,00
2	Ekspozicijos projekto rengimo etapas	1	Kompl.	6000,00
VISO (EUR BE PVM)				12000,00

Eil. Nr.	Prekės/Paslaugos/Darbo aprašymas Gargždų krašto muziejaus filialo Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejus ekspozicijos koncepcijos sukūrimas	Mato vnt.	Kiekis	kaina (EUR be PVM)
A	B	C	D	E
VISO (EUR SU PVM)				12000,00

Siūlome šią Paslaugų kainą: **12000 EUR (dvylika tūkstančių eurų 0 ct) su PVM. (skaičiais ir žodžiais).** Į šią sumą įeina visos išlaidos ir visi mokesčiai, įskaitant PVM, kuris sudaro 0 (nulis) EUR (skaičiais ir žodžiais). **Vykdytojas nėra PVM mokėtojas.**

Teikdami šį pasiūlymą, mes patvirtiname, kad:

- Atidžiai išnagrinėjome PO pateiktą Techninę specifikaciją ir kitus pirkimo dokumentus, pirkimo metu PO pateiktus paaiškinimus ir kt. PO pirkimui pateiktus dokumentus.
- Į mūsų siūlomą kainą įskaičiuotos visos išlaidos ir visi mokesčiai, ir mes prisiimame riziką už visas išlaidas, kurias,

teikdami pasiūlymą ir laikydamiesi pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų, privalėjome įskaičiuoti į pasiūlymo kainą.

- Pateikdami savo pasiūlymą, sutinkame su visais pirkimo dokumentų reikalavimais ir sąlygomis, įskaitant sutarties projekte numatytas sąlygas, ir atsisakome taikyti bet kokias kitas, pirkimo dokumentuose ar sutartyje nenumatytas, sąlygas.
- Įvertinome pirkimo dokumentų, paslaugų suteikimui, darbų atlikimui aktualių teisės aktų reikalavimus bei kitus priedus ir suprantame, kad sudarydami pirkimo sutartį privalėsime pasiekti pirkimo sutartyje numatytą rezultatą ir dėl to privalome imtis visų reikiamų veiksmų ir priemonių bei užtikrinti, kad PO galėtų tinkamai ir visapusiškai naudotis šiuo rezultatu pagal tiesioginę ir pirkimo sutartyje bei pirkimo dokumentuose numatytą objekto paskirtį.

Kartu su pasiūlymu pateikiami šie dokumentai:

Eil. Nr.	Pateiktų dokumentų (failų) pavadinimas (Tiekėjas įrašo teikiamo dokumento pavadinimą)	Dokumento puslapių skaičius
1.	Kvalifikacijos atestatai	2
2.	Draudimo polisas	4

Neteiksime šių pašalinimo pagrindų nebuvimą ir (arba) atitiktį kvalifikacijos reikalavimams patvirtinančių dokumentų. Su jais PO gali susipažinti*:

Eil. Nr.	Pirkimo pavadinimas	Pirkimo numeris	Dokumento (failo) pavadinimas
1.	[Tiekėjas įrašo pirkimo pavadinimą,]	-	-
...	-	-	-

*Pildoma ir nurodyti šaltinį, jei PO gali turėti atitinkamus dokumentus iš kitų pirkimo procedūrų.

Ši pasiūlyme ir (ar) kituose dokumentuose nurodyta informacija yra konfidenciali**/PO šios informacijos negali atskleisti tretiesiems asmenims/:

Eil. Nr.	Dokumento (failo) pavadinimas	Paaiškinimas, kokia konkreti informacija dokumente (faile) yra konfidenciali	Konfidencialumo pagrindimas (koku pagrindu informacija laikoma konfidencialia)
1.	[Tiekėjas įrašo dokumento pavadinimą]	-	-
...	-	-	-

**Pildyti tuomet, jei bus pateikta konfidenciali informacija. Tiekėjui nenurodžius, kokia informacija yra konfidenciali, laikoma, kad konfidencialios informacijos pasiūlyme nėra. Pasiūlymas galioja iki 2025-09-01 (žr. specialiųjų sąlygų IX skyriuje)

Martynas Valevičius

(Tiekėjo arba jo įgalioto asmens vardas, pavardė, parašas)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Gargždų krašto muziejus
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Laisvės kovų ir tremties istorijos muziejaus ekspozicijos koncepcijos sukūrimo paslaugos
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-07-07 Nr. VP-21
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sigita Bučnytė Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-07-11 11:04
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-21 09:47 - 2026-12-20 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	pasiulymas Martynas Valevičius.pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	individualiosVeiklosPazyma (5).pdf
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20250618.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo "Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-07-11 nuorašą suformavo Sandra Uktverytė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-